

Kaliksta Łopacka-Szymańska

Materiały do bibliografii Ostrowa Lednickiego

Studia Lednickie 1, 239-269

1989

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

II. BIBLIOGRAFIA

KALIKSTA ŁOPACKA-SZYMAŃSKA
Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy

MATERIAŁY DO BIBLIOGRAFII OSTROWA LEDNICKIEGO

1. Abraham W. 1962, *Organizacja kościoła w Polsce do połowy XII wieku*, wyd. 3, Poznań, s. 117 - 118.
2. Abramowicz A. 1962, *Studia nad genezą polskiej kultury artystycznej*, Łódź-Warszawa, s. 23, 53, 56.
3. Anderszowa K., Łomnicki J., Nowak A., Szenicowa W. 1963, *Sprawozdanie z prac badawczych na Ostrowie Lednickim w 1961 roku*, SpAr 15, s. 218 - 230.
4. Antoniewicz W. 1957, *Religia dawnych Słowian (w:) Religie świata*. Red. E. Dąbrowski, Warszawa, s. 382 - 383.
5. *Architektura polska do połowy XIX wieku*, 1952, Warszawa.
6. Baczyński J. 1910, *Dzieje Polski ilustrowane*, wyd. 3 powiększone i poprawione, t. 1, Poznań, s. 52.
7. Baliński M., Lipiński T. 1843, *Województwo gnieźnieńskie (w:) Starożytna Polska pod względem historycznym, jeograficznym i statystycznym opisana*, t. 1, Warszawa.
Barnycz R., zob. Gupieniec A. i Barnycz R., *Skarb monet wczesnośredniowiecznych z Wilczego Dołu pod Sieradzem*=poz. 103.
8. Bartkowski T., Iwanowski Cz. 1974, *Rynny jeziorne Lednogóra-Łopienno i Łubowo-Klecko (w:) Obszary chronionego krajobrazu*, Poznań, s. 3, 10.
9. [Beer P.] P.B. 1908, *Die Piasteninsel im Lettberger See (w:) Aus dem Posner Lande* 3, s. 396.
10. Behla R. 1888, *Die vorgeschichtlichen Rundwälle im östlichen Deutschland*, Berlin, s. 156.
11. Benewicz F. 1928, *Znasz-li ten kraj. ... Ostrów i Ledniczka. Dwie historyczne wyspy na Jeziorze Lednicy*, „Tęcza” z 14 lipca.

12. Białoskórska K. 1979, *Wąchocka rezydencja książęca. Nieznany epizod z dziejów Polski wczesnopiastowskiej*, BHS 41, s. 156.
13. Białoskórska K. 1981, *W związku z pismem w sprawie artykułu o wczesnopiastowskiej rezydencji w Wąchocku*, BHS 43, s. 108.
14. Blaščik W. 1972, *Vznikvane na gradovete v Polša v svetlinata na archeologi-českite proučvanija*, Poznań, s. 6, 17, 24, 27, 33, 35, 39 - 40.
15. Błaszczyk W. 1974, *Die Anfänge der polnischen Städte im Lichte der Bodenforschung*, Poznań, s. 8, 20, 21, 31 - 32, 37 - 39, 41 - 42.
16. Błaszczyk W. 1977, *Przeszłość dla przyszłości*, ZOW 43, s. 239.
17. Błaszczyk W. (1978), *Dzieje Gnieźnieńskiego Oddziału Muzeum Archeologicznego w Poznaniu (1956 - 1972) i perspektywy jego rozwoju*, FAP 27, s. 119 - 120, 122, 124 - 127.
18. Bobrzyński M. 1974, *Dzieje Polski w zarysie*, Warszawa, s. 83.
19. Bogdanowicz P. 1960, *Uwagi nad panowaniem Mieszka I. Przypuszczalna przyczyna sojuszu Mieszka I z cesarzową Teofano*, RH 26, s. 119.
20. Bogucka M. 1964, *Dzieje Polski do 1795 r.*, Warszawa, s. 3, 42, 100.
21. (Bojanowski E.) E.B. 1843, *Podanie ludu o Lennej górze pod Pobiedziskami*, „Przyjaciel Ludu”, R. 10, t. 1, s. 78.
22. Bolz B. 1984, *Inskrypcja na brązowym krążku z Ostrowa Lednickiego. Materiały dyskusyjne* (w:) *Mente et Litteris o kulturze i społeczeństwie wieków średnich*. UAM Seria Historia 117, Poznań, s. 95 - 101.
23. Borowska C. i Golachowska B. 1934, *Pojemność średniowiecznych czaszek polskich*, PAn 8, s. 144 - 150.
24. Borusiewicz W. 1985, *Budownictwo murowane w Polsce. Zarys sztuki strukturalnego kształtowania do końca XIX wieku*, Warszawa-Kraków, s. 23, 24, 37.
25. Borusiewicz W. 1985, *Konserwacja zabytków budownictwa murowanego*, wyd. 2 zmienione i uzupełnione, Warszawa, s. 189.
26. Brandtówna Z. 1936, *Przeciętny wiek ludności pogrzebanej na cmentarzu wczesnohistorycznym na Ostrowie Lednickim*, Sp PAU 41, nr 1, s. 31 - 32.
27. Brochwicz Z. 1971, *Zaprawa wapienna jako tworzywo elementów architektonicznych na przykładzie służek w kaplicy zamkowej w Radzynie*. Acta UNC Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo 4, s. 128.
28. Brückner A. 1931, *Dzieje kultury polskiej*, t. 1. *Od czasów przedhistorycznych do r. 1506*, Kraków, s. 295, 335.
29. Bukowski Z. 1978, *Stan i perspektywy archeologicznych badań podwodnych w jeziorach i rzekach Polski*, AP 23, s. 53 - 54, 57 - 59, 79 - 86, 108, 123 - 124.
30. Bukowski Z., Dąbrowski K. 1972, *Świt kultury europejskiej*, wyd. 2, Warszawa, s. 314 - 318.
31. Byrska E. 1956, *Próba systematyki konstrukcji domów mieszkalnych na ziemiach polskich we wczesnym średniowieczu*, Acta AL 4, s. 78.

32. Cehak-Hołubowiczowa H. 1965, *Drewniane maski z grodu miasta na Ostrówku w Opolu*, AP 10, s. 311, 313, 316.
33. Chmielowska A. 1971, *Grzebieńie starożytne i średniowieczne z ziem polskich*, Acta AI 20, s. 119, 124. Rec. Kurnatowska Z. 1973, AP 18, s. 270.
34. Chrzanowski B. 1913, *Kruszwica i Lednica* (wykłady Towarzystwa Czytelni Ludowych nr 7), Poznań, s. 6 - 12.
35. Chudziakowa J. 1985, *Specyfika naukowo-badawcza Instytutu Archeologii i Etnografii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika*, Acta UNC. A 11, s. 104, 108.
36. Chwalewik E. 1927, *Zbiory polskie. Archiwa, biblioteki, gabinety, galerje muzea i inne zbiory pamiątek przeszłości w ojczyźnie i na obczyźnie w porządku alfabetycznym według miejscowości ułożone*, t. 2, Warszawa - Kraków, s. 534.
37. Ciołek G. 1965, *Przyroda, osadnictwo i wczesne miasta*. (w:) *Historia sztuki polskiej w zarysie. Od wczesnego średniowiecza do czasów ostatnich*, wyd. 2 przejrzone i uzupełnione, t. 1. *Sztuka średniowieczna*. Red. T. Dobrowolski, W. Tatarkiewicz, Kraków.
38. Ciołek G. i Dobrowolski T. 1965, *Urbanistyka i kształty wsi* = poz. 37.
39. Cmela B. 1961, *Tysiąc lat Przemysła*, ZOW 27, s. 306 - 307.
40. Crüger G. A. 1872, *Über die im Regierungs-Bezirk Bromberg (Alt Burgund) aufgefundenen Alterthümer und die Wanderstrassen römischer, griechischer, gothischer und keltischer Heere von der Weichsel an dem Rheine*, Mainz, s. 19, 30, 35, 39 - 40.
41. Csallány D. 1956, *Archäologische Denkmäler der Awarenzeit in Mitteleuropa, Schrifttum und Fundorte*, Budapest, s. 151. Rec. Szymański W. 1959, AP 3, s. 412.
[Ćwirko]-Godycki M., zob. Zakrzewski Z., Godycki M., *Sprawozdanie z VIII dorocznego zebrania Polskiego Towarzystwa Antropologicznego* = poz. 495.
42. Ćwirko-Godycki M. 1934, *Sprawozdanie z X dorocznego zebrania Polskiego Towarzystwa Antropologicznego*, PAn 8, s. 165 - 166.
43. Ćwirko-Godycki M. 1935, *Sprawozdanie z XI dorocznego zebrania Polskiego Towarzystwa Antropologicznego*, PAn 9, s. 128.
44. [Ćwirko]-Godycki M. 1956, *Wczesnośredniowieczne cmentarzysko na Ostrowie Lednickim*. Materiały i Prace Antropologiczne 11. Ossa Polonica, Wrocław.
45. Ćwirko-Godycki M. i Swedborg I. 1977, *Ludność pochowana na cmentarzysku Ostrowa Lednickiego pod względem metrycznym z uwzględnieniem zmienności cech oraz objawów patologicznych na kościach*. Cz. 1, cz. 2, PAn 43, s. 3 - 36, 207 - 243.
Ćwirko-Godycki M., zob. Wrzosek A. i Ćwirko-Godycki M., *Szkielet ciężarnej niewiasty z X wieku wykopany na Ostrowie Lednickim* = poz. 473.
Ćwirko-Godycki M., zob. Wrzosek A. i Ćwirko-Godycki M., *Wiadomości o pracach wykopaliskowych na Ostrowie Lednickim w r. 1933* = poz. 474.

- Ćwirko-Godycki M., zob. Wrzosek A. i Ćwirko-Godycki M., *Prace wykopaliskowe na Ostrowie Lednickim w r. 1934* = poz. 475.
46. Czekanowski J. 1951, *Przyczynki antropologiczne do zagadnienia stosunków słowiańsko-germańskich*, PZ 7, nr 5, s. 15 - 18, 20 - 21.
 47. Czekanowski J. (1960), *Konieczność współpracy antropologów i archeologów*, „Archeologia” 10, s. 26.
 48. Czermak W. 1905, *Ilustrowane Dzieje Polski*, t. 1. *Od początków do X wieku*, Wiedeń, s. 21, 98, 101, 105, 108, 118.
 49. (Czurko E.) E.C. 1961, *Polska Pierwszych Piastów*, ZOW 27, s. 223.
 50. Dalbor W. 1955, *Wczesnośredniowieczny gród w Gnieźnie*, „Światowit” 21, s. 163, 168, 178, 186, 190, 193, 200, 207, 214, 225. Spraw. Naumowicz E. 1957, StM DWP, t. 2, z. 2, s. 465; rec. Żurowski T. 1957, AP 1, s. 270, 272.
 51. Dalbor W. (1959), *Dwór książęcy z X w. na Ostrowie Lednickim*, Sl An 6, s. 172 - 288.
 52. [Dąbrowski E.] E.D. 1949, *Badania wykopaliskowe na Ostrowie Lednickim*, ZOW 18, s. 22.
 53. Dąbrowski K. 1963, *Zawodzie Kaliskie*, ZOW 29, s. 113.
Dąbrowski K., zob. Bukowski Z., Dąbrowski K., *Świt kultury europejskiej* = poz. 30.
 54. Dmochowski Z. 1956, *Dzieła architektury w Polsce*, Londyn, s. 2, 20.
 55. Dmochowski Z. 1956, *The architecture of Poland*, London, s. 2, 20.
 56. Dobrowolski T. 1962, *Budownictwo i rzeźba* (w:) *Historia sztuki polskiej w zarysie*, t. 1. *sztuka średniowieczna*. Red. T. Dobrowolski i W. Tatarkiewicz, Kraków.
 57. Dobrowolski T. 1965, *Rzeźba i malarstwo* = poz. 37.
 58. Dobrowolski T. 1974, *Sztuka polska od czasów najdawniejszych do ostatnich*, Kraków, s. 11, 19, 26, 33 - 34.
Dobrowolski T., zob. Ciołek G. i Dobrowolski T., *Urbanistyka i kształty wsi* = poz. 38.
Drażowska-Ziemiańska L., zob. Zólkiewicz T., Ostrowski J., Frankowska-Lenartowska M., Drażowska-Ziemiańska L., *Kąt gonialny i kąt rozwarcia trzonu żuchwy u człowieka w filogenezie* = poz. 501.
 59. *Dokument dotyczący wcielenia trzech wysp na jeziorze Lednickim do parafii w Dziekanowicach*, 1933, „Miesięcznik Kościelny Archidiecezji Gnieźnieńskiej i Poznańskiej”, R. 48, s. 57.
 60. Dubowski A. (1956), *Zabytkowe kościoły Wielkopolski*, Poznań - Warszawa - Lublin, s. 146 - 147.
 61. Durczewski D. i Pieczyński Z. (1975), *Z działalności konserwatora archeologicznego w Wielkopolsce do roku 1974*, FAP 25, s. 19 - 21. Rec. Śmigieński W. 1980, AP 24, s. 191, 198.
 62. Durczewski D. i Śmigieński W. 1966, *Materiały do osadnictwa ludności kultury lużyckiej w Wielkopolsce*. Cz. 2, FAP 17, s. 90.

63. Dylík J. 1936, *Analiza geograficznego położenia grodzisk i uwagi o osadnictwie wczesnohistorycznym Wielkopolski*. Badania Geograficzne. Prace Instytutu Geograficznego Uniwersytetu Poznańskiego, Poznań, z. 16/17, s. 31 - 32, 46, Rec. Kowalenko W. 1936, RH 12, s. 325 - 326.
64. Działyński T. 1860, *Sprawozdanie z czynności Towarzystwa Przyjaciół Nauk Poznańskiego do 1-go stycznia 1860 r.*, RTPNP 1, s. 588, 593.
65. Dzieduszycki W. 1972, *Ceramika z wczesnośredniowiecznego Kaszowa w pow. miłickim*, AP 17, s. 402, 403.
66. Dzieduszycki W. 1980, *Wczesnomiejskie ołowiarstwo polskie*, AP 25, s. 416.
67. *Dzieje budownictwa w Polsce wg Oskara Sosnowskiego*, 1964, t. 1, *Do połowy XII w.* Opr. Z. Świechowski, J. Zachwatowicz, Warszawa, s. 7, 18, 23 - 26, 38, 154.
68. Ehrenberg H. 1889, *Zeitschrift der Historischen Gesellschaft für die Provinz Posen*, 4, s. 444 - 453.
69. Feicht H. 1970, *Muzyka w Polsce średniowiecznej (w:) I Międzynarodowy Kongres Archeologii Słowiańskiej*, Warszawa 14 - 18 IX 1965, Wrocław - Warszawa - Kraków, t. 5, s. 486, 491.
70. Feruga S. 1979, *Kazimierz Odnowiciel*, „Mówią Wieki”, R. 22, nr 2, s. 5.
71. Fogel J. K. (1970), *Z dziejów archeologii wielkopolskiej XIX wieku: działalność Tytusa i Jana Działyńskich*, FAP 20, s. 250.
Frankowska-Lenartowska M., zob. Z ólkiewicz T., Ostrowski J., Frankowska-Lenartowska M., Drągowska-Ziemiańska L., *Kąt gonialny i kąt rozwarcia trzonu żuchwy u człowieka w filogenezie* = poz. 501.
72. Friedberg M. 1946, *Kultura polska a niemiecka. Elementy rodzime a wpływy niemieckie w ustroju i kulturze Polski średniowiecznej*, t. 2. Prace Instytutu Zachodniego 8, Poznań, s. 13, 27 - 28.
73. Gąsiorowski A. 1969, *Podziały terytorialne i zarząd wewnętrzny (w:) Dzieje Wielkopolski*, t. 1. *Do roku 1793*. Red. J. Topolski, Poznań, s. 34.
74. Gąsowski J. 1957, *O roli cmentarzysk jako źródeł do badania struktury społecznej ludności*, AP 1, s. 29, 31.
75. Gąsowski J. 1970, *Z dziejów polskiej archeologii*, Warszawa, s. 64, 249 - 250.
76. Gąsowski J. 1975, *Sztuka pradziejowa w Polsce*, Warszawa, s. 158, 160.
77. Gąsowski J. 1983, *Z archeologią za pan brat*, Warszawa, s. 31 - 32, 172.
78. Gąsowski J. 1985, *Kultura pradziejowa na ziemiach Polski. Zarys*, Warszawa, s. 311.
79. Gębarowicz M. 1934, *Sztuka średniowieczna. Historia sztuki*, t. 2, Lwów.
80. Gieysztor A. 1948, *Polskie Milenium. Z zagadnień współpracy historii i archeologii wczesnodziejowej*, „Przegląd Historyczny” 38 (zeszyt dodatkowy) s. 398.
81. Gieysztor A. 1950, *Z badań nad początkami Państwa Polskiego*, „Przegląd Historyczny” 41, s. 225 - 226, 230, 233 - 235.

82. Gieysztor A. 1950. *Badania nad genezą Państwa Polskiego*, PZ 6, nr 3/4, s. 172 - 173, 190 - 191.
83. Gieysztor A. 1951, *Polskie badania wczesnodziejowe w r. 1950*, PZ 7, nr 1/2, s. 198, 210 - 212.
84. Gieysztor A. 1952, *Badania nad polskim wczesnym średniowieczem w roku 1951*, PZ 8, nr 5/6, s. 299, 302, 306, 309, 312, 323 - 325.
85. Gieysztor A. 1953, *Kierownictwo badań nad początkami Państwa Polskiego w latach 1949 - 1952*. *Zapiski Archeologiczne 2* (powielone) s. 10 - 11, 13, 27, 54 - 55.
86. Gieysztor A. 1953, *Kierownictwo badań nad początkami Państwa Polskiego w r. 1952*, PZ 9, nr 1/3, s. 217 - 219.
87. Gieysztor A. 1954, *Geneza Państwa Polskiego w świetle nowszych badań*, KH 61, nr 1, s. 125, 136.
88. Gieysztor A. 1971, *Grody najdawniejsze i osiedla wczesnomiejskie* (w:) *Sztuka polska przedromańska i romańska do schyłku XIII wieku*. Red. M. Walicki. *Dzieje sztuki polskiej*, t. 1, Warszawa, s. 58 - 60.
89. Gieysztor A. 1971, *Wczesne średniowiecze, VI - X w.* = poz. 88, s. 33 - 34, 43.
90. Gieysztor A. 1984, *Mieszko I* (w:) *Poczet królów i książąt polskich*, wyd. 3, Warszawa, s. 19, 46.
91. Gieysztor A., Herbst S., Leśnodorski B. 1962, *Millenium*, Warszawa, s. 17.
92. Gloger Z. (1985), *Geografia historyczna ziem dawnej Polski*, Kraków (przedruk fotooffsetowy z r. 1900) s. 329.
93. Głosik J. 1969, *Hełm w jeziorze*, ZOW 35, s. 357.
94. Głosik J. 1970, *Niezwykły połów*, „*Mówią Wieki*” R. 12, nr 2, s. 18.
Godycki M. zob. Ćwirko-Godycki M.
Gołachowska B., zob. Borowska C. i Gołachowska B., *Pojemność średniowiecznych czaszek polskich* = poz. 23.
95. Górecki J. 1982, *Badania wykopaliskowe Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy*, BI ZM.OZ 147, s. 7.
96. Górecki J. 1984, *Badania archeologiczne Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, w sezonie 1984*, BI ZM.OZ 155, s. 7.
97. Górecki J. (1985), *Wczesnośredniowieczna Łódź z Ostrowa Lednickiego koło Gniezna*, FAP 34, s. 86 - 93.
98. Green Backer 1873, *Poland. From an occasional correspondent. Zakrzewo near Klecko*, „*The Morning Post*” z 9 stycznia.
99. [Grotowski Z.] Z. Gr. 1910, *Lednagóra, Lednica, Lednogórskie jezioro* (w:) *Wielka Encyklopedia Powszechna Ilustrowana. Seria I*, t. 43/44, Warszawa, s. 85 - 88.
100. Grygorowicz A. 1985, *Nowy wariant rekonstrukcji rotundy na Ostrowiu Lednickim na tle wczesnopiastowskiej aglomeracji stołecznej*. IV Konferencja

- Naukowa Wydziału Budownictwa Lądowego Politechniki Poznańskiej. Prace Instytutu Architektury i Planowania Przestrzennego, Poznań.*
101. Gumowski M. 1925, *Pamiętki Bolesławowe. Ruiny Lednickie*. Cz. 1 i cz. 2., „Kurjer Poznański” nr 6 z dnia 9 stycznia i nr 7 z dnia 10 stycznia.
 102. Gumowski M. 1925, *Pamiętki po Bolesławie Chrobrym* (w:) 900-ną rocznicę koronacji Bolesława Chrobrego (odbitka z Kurjera Poznańskiego), Poznań, s. 65, 70, 81 - 93.
 103. Gupieniec A, i Barnycz R. 1956, *Skarb monet wczesnośredniowiecznych z Wilczego Dołu pod Sieradzem*, Acta AL 4, s. 68.
 104. Hawrot J. 1962, *Problematyka przedromańskich i romańskich rotund bałkańskich, czeskich i polskich w ujęciu W. Molé, w konfrontacji z wynikami ostatnich badań*, BHS 24, s. 255, 273, 279 - 282.
 105. Hensel W. 1946, *Potrzeba przygotowania wielkiej rocznicy (O niektórych zagadnieniach polskiej protohistorii)*, „Przegląd Wielkopolski” 2, s. 197 - 199.
 106. Hensel W. 1947, *Groby czeskie w świetle ostatnich wykopalisk*, ZOW, 16, s. 61.
 107. Hensel W. 1947, *Odkrycia archeologiczne na Hradczynie w Pradze*, PZ 3, nr 7/8, s. 610.
 108. Hensel W. 1948, *Wstęp do studiów nad osadnictwem Wielkopolski wczesnohistorycznej*. Studia nad osadnictwem Wielkopolski wczesnohistorycznej, t. 1. Biblioteka Prehistoryczna, t. 5, Poznań, s. 198, 205, 207, 216, 221. Rec. Labuda G. 1948, „Przegląd Historyczny” 38 (zeszyt dodatkowy) s. 428.
 109. Hensel W. 1949, *Możliwość socjologicznej interpretacji niektórych znalezisk wczesnohistorycznych w Wielkopolsce*, Sp PAU 50, nr 1, s. 24.
 110. Hensel W. 1949, *Przyczynek do związków kulturowych Polski i Czechosłowacji w okresie wczesnodziejowym*, Sp PAU 50, nr 1, s. 21.
 111. Hensel W. 1951, *Historia kultury materialnej dawnej Słowiańszczyzny*, Poznań.
 112. Hensel W. 1952, *Słowiańszczyzna wczesnośredniowieczna. Zarys kultury materialnej*. Zeszyty Prehistoryczne 3, Poznań.
 113. Hensel W. 1953, *Badania nad początkami Państwa Polskiego w Wielkopolsce* AR 5, ś. 59 - 61.
 114. Hensel W. 1953, *Grody i rzemiosło grodowe* (w:) *Sztuka polska czasów średniowiecznych (950 - 1450)*. Red. G. Chmarzyński, Warszawa, s. 14 (skrypt powielony).
 115. Hensel W. 1953, *Les investigations sur l'État Polonais*, Sl An 4, s. 431, 433.
 116. Hensel W. 1958, *Badania archeologiczne w Wielkopolsce w dziesięcioleciu 1945 - 1955*, RH 24, s. 217, 221, 225.
 117. Hensel W. 1959, *Studia i materiały do osadnictwa Wielkopolski wczesnohistorycznej*, t. 3. *Studia nad osadnictwem Wielkopolski wczesnohistorycznej*, t. 4, Warszawa, s. 209 - 210.
 118. Hensel W. 1960, *Polska przed tysiącem lat*, Wrocław - Warszawa, s. 10 - 11, 58, 62 - 63, 135, 140 - 141, 162, 178, 189, 191, 196, 200, 206.

119. Hensel W. 1962, *Budownictwo obronne za czasów pierwszych Piastów*. (w:) Początki Państwa Polskiego, Księga Tysiąclecia, t. 1. *Organizacja polityczna*, Poznań, s. 168 - 170; 182 - 183.
120. Hensel W. 1964, *Polska przed tysiącem lat*, wyd. 2 uzupełnione, Wrocław - Warszawa - Kraków.
121. Hensel W. 1964, *Prahistoria w dwudziestoleciu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej*, ZOW 30, s. 73.
122. Hensel W. 1965, *Archeologia pradziejowa w dwudziestoleciu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej 1944 - 1964*, AP 10, s. 15 - 16.
123. Hensel W. 1965, *Słowiańszczyzna wczesnośredniowieczna. Zarys kultury materialnej*, wyd. 3 uzupełnione, Warszawa.
124. Hensel W. 1967, *Polska przed tysiącem lat*, wyd. 3 uzupełnione, Wrocław - Warszawa - Kraków.
125. Hensel W. 1970, *Sur l'histoire de l'archéologie Slave* = poz. 69, t. 1, s. 38.
126. Hensel W. 1973, *Archeologia żywa*, Warszawa, s. 26, 161, 253, 256.
127. Hensel W. 1976, Rec.: K. Żurowski, *Uwagi na temat interpretacji źródeł archeologicznych z Ostrowa Lednickiego*, pow. Gniezno, Acta Universitatis Nicolai Copernici, Archeologia V-Nauki Humanistyczno-Społeczne, z. 68, 1975, s. 227 - 239, SI An 25, s. 312.
128. Hensel W. i Hilczer-Kurnatowska Z. 1972, *Studia i materiały do osadnictwa Wielkopolski wczesnohistorycznej*, t. 4. *Studia nad osadnictwem Wielkopolski wczesnohistorycznej*, t. 5, s. 310 - 321.
Herbst S., zob. Gieysztor A., Herbst S., Leśnodorski B., *Millenium* = poz. 91.
Hilczer-Kurnatowska Z., zob. Hensel W. i Hilczer-Kurnatowska, *Studia i materiały do osadnictwa Wielkopolski wczesnohistorycznej*, t. 4 = poz. 128.
129. Hilczerówna Z. 1950, *Przyczynki do handlu Polski z Rusią Kijowską*, P Ar t. 9, s. 17 - 18.
130. *Historia kultury materialnej Polski w zarysie*, t. 1. *Od VI do XII w.*, 1978, Red. M. Dembińska, Z. Podwińska, Wrocław - Warszawa - Kraków - Gdańsk.
131. Hładyłowicz K. J. 1932, *Zmiany krajobrazu i rozwój osadnictwa w Wielkopolsce od XIV do XIX wieku. Badania z Dziejów Społecznych i Gospodarczych nr 12*, Lwów, s. 57, 87, 110.
132. Hołowińska Z. 1963, *Uwagi o typologii i chronologii wczesnośredniowiecznych sprzączek lirowatych na podstawie okazów znalezionych w Polsce*, AP 8, s. 390 - 392.
133. Hołubowicz W. (1953), *Z zagadnień metodyki wykopalisk*, „Archeologia” 4, s. 86 - 87.
134. Howorka E. 1935, *Wyniki pomiarów wskaźnika szczękowo-zębodołowego szczęki górnej i szerokościowo-długościowego żuchwy na średniowiecznych czaszkach z Ostrowa Lednickiego*, PAn 9, s. 55 - 60.
135. Howorka E. J. 1936, *Próchnienie i starcie zębów w średniowiecznych czaszkach z Ostrowa Lednickiego*, PAn 10, s. 53 - 64.

136. Howorka E. 1936, *Wskaźniki szczęk i stan uzębienia czaszek wczesnohistorycznych z Ostrowa Lednickiego*, Sp PAU 41, nr 1, s. 33 - 34.
137. *I Tesori dell'antica Polonia. Dai Veneti ai Re Cracovia. Skarby Polski starodawnej od Wenetów po czasy królów dynastii piastowskiej*, 1985 Padova, s. 51 -52, 67, 134 - 135, 146.
138. Ihnatowicz I., Mączak A., Zientara B. 1979, *Spoleczeństwo polskie od X do XX wieku*, Warszawa, s. 30,
139. *Ilustrowany przewodnik po Poznaniu i Wielkopolsce*, 1929, Zabytki Wielkopolskie, Poznań, s. 145 - 146.
Iwanowski Cz., zob. Bartkowski T., Iwanowski Cz., *Rynny jeziorne Lednógóra-Lopienno i Lubowo-Klecko*=poz. 8.
140. Jabłczyńska-Jędrzejewska H. 1958, *Dawne zaprawy budowlane*, KAU 3, s. 92.
141. Jasnosz S. (1978), *Archeologia w wystawiennictwie i w zbiorach regionalnych placówek muzealnych w Wielkopolsce do roku 1976*, FAP 27, s. 152.
142. Jażdżewski L. 1888, *Die Insel auf dem See Lednica Kreis Gnesen*, „Posener Archeologische Mittheilungen” z. 3, s. 32 - 34, tabl. 12, ryc. 1, 8.
143. Jażdżewski L. 1889, *Die Denarfunde des X. u. XI. Jahrhundert in der Provinz Posen*, „Posener Archeologische Mittheilungen” z. 5, s. 51 - 55.
144. Jażdżewski W. 1888, *Wyspa na Lednicy, pow. gnieźnieński*, „Zapiski Archeologiczne Poznańskie”, z. 3, s. 31 - 34, tabl. 12, ryc. 1, 8.
145. Jażdżewski W. 1889, *Wykopaliska denarów z wieku X - XI w Poznańskim*, „Zapiski Archeologiczne Poznańskie”, z. 5, s. 49 - 54.
146. Józefowiczówna K. 1969, *Druga faza stylu romańskiego*=poz. 73, s. 218.
147. Józefowiczówna K. 1969, *Sztuka w okresie wczesnoromańskim*=poz. 73, s. 123, 131 - 139, 141 - 144, 155.
148. Józefowiczówna K. 1970, *Głos w dyskusji*=poz. 69, t. 3, s. 356 - 357.
Józefowiczówna K., zob. Kępiński Z. i Józefowiczówna K., *Grobowiec Mieszka Pierwszego i najstarsze budowle poznańskiego grodu*=poz. 155.
149. Kaczmarczyk Z. 1962, *Rola Poznania w państwie pierwszych Piastów (w:) Początki państwa polskiego. Księga tysiąclecia, t. 2. Spoleczeństwo i kultura*, s. 96, 101.
150. Kaczmarek J. 1984, „Wielkopolska i Ruś – kontakty w epoce Piastów”, BI ZMiOZ 152, s. 31 - 32.
151. Kajzer L. 1984, Rec. A. Koperski, *Zespół zabytków archeologicznych z Radymna w zbiorach Muzeum Okręgowego w Przemyślu*, „Studia i Materiały Muzealne” t. III, Przemyśl 1980, s. 95 - 118, ryc., KHKM 32, s. 559.
152. Kalinowski W. 1975, *Badania nad historią budowy miast polskich w trzydziestolecu*, KAU 20, s. 105.
153. Karłowska-Kazmowa A. 1978, *Zabytki sztuki Szlaku Piastowskiego*, KW nr 3 (16), s. 136.

- Kaźmierczyk J., zob. Rozpędowski J., Kaźmierczyk J., *Palatium w Legnicy*=poz. 368.
154. Kępiński Z. 1953, *Architektura*=poz. 114, s. 17 - 18, 22 - 23.
155. Kępiński i Józefowiczówna K. 1952, *Grobowiec Mieszka Pierwszego i najstarsze budowle poznańskiego grodu*, PZ 8, nr 5/6, s. 393.
156. Kętrzyński Z. S. 1961, *Polska X - XI wieku*, Warszawa.
157. Kierski E. 1859, *Jeziro Lednogórskie w Wielkim Xięztwie Poznańskim*, cz. 1 i cz. 2, „Kronika Wiadomości Krajowych i Zagranicznych” nr 133 i 134 z maja.
158. Kilarski J. 1938, *Przewodnik po Wielkopolsce*, Poznań - Warszawa - Wilno - Lublin, s. 75.
159. Klichowska M. 1955, *Z badań nad roślinami uprawnymi Polski wczesnośredniowiecznej*, DK 2, s. 23 - 29.
160. Knoop O. 1893, *Der goldene Stuhl* (w:) Sagen und Erzählungen aus der Provinz Posen. Sonder-veröffentlichungen der Historischen Gesellschaft für die Provinz Posen 2, Posen, s. 298 - 299.
161. Knoop O. 1893, *Seen fordern Opfer*=poz. 160, s. 341.
162. Kobusiewicz M. i Tetzlaff W. (1972), *Materiały do osadnictwa w epoce kamienia w powiecie gnieźnieńskim*, FAP 22, s. 18 - 19.
163. Koehler K. 1889, *Pogląd na czynność sekcji archeologicznej wydziału historyczno-literackiego a później wydziału archeologicznego Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu do grudnia 1888 r.*, „Zapiski Archeologiczne Poznańskie”, z. 5, s. 57.
164. Koehler K. 1889, *Uebersicht der Verhandlungen der archäologischen Section der geschichtlich-literarischen Abteilung, und später der archäologischen Abtheilung der Gesellschaft der Freunde der Wissen-Schaften zu Posen bis zum December 1888*, „Posener Archaeologische Mittheilungen”, z. 5, s. 60.
165. Kóčka W. 1958, *Zagadnienie etnogenezy ludów Europy*. Materiały i Prace Antropologiczne 22, Wrocław, s. 219.
166. Kóčka-Krenz H. (1972), *Eswate kabłączki skroniowe z terenu Polski północno-zachodniej*, FAP 22, s. 103 - 104, 122 - 123, 137 - 138.
167. Kohn A., Mehlis C. 1879, *Materialien zur Urgeschichte des Menschen im östlichen Europa*, t. 2, Jena, s. 65.
168. Kohte J. 1896, *Karte der Kunstdenkmäler der Provinz Posen. Beilage zur Verzeichnis der Kunstdenkmäler der Provinz Posen*.
169. Kohte J. 1898, *Verzeichnis der Kunstdenkmäler der Provinz Posen*, t. 1, Berlin, s. 47 - 48, 70.
170. Kola A. 1983, *Problems and perspective of archaeological underwater research in inland waters of Poland*, Acta UNC. A. 9, s. 40, 43, 45.
171. Kola A., Wilke G. 1977, *Staż badań śródlądowej archeologii podwodnej w Polsce*, „Pomorania Antiqua” 7, s. 155, 158 - 166, 170, 173, 177.

172. Kola A., Wilke G. 1980, *Toruński ośrodek archeologii podwodnej, Potrzeby i perspektywy badawcze*, Acta UNC. A 6, s. 92 - 93, 95.
173. Kola A., Wilke G. 1985, *Uwagi na marginesie pracy Zbigniewa Bukowskiego „Stan i perspektywy archeologicznych badań podwodnych w jeziorach i rzekach Polski”*, Acta UNC. A 11, s. 77, 84.
174. Kola A., Wilke G. 1985, *Wstępne sprawozdanie z archeologicznych badań podwodnych przeprowadzonych na reliktach mostów wczesnośredniowiecznych w Jeziorze Lednickim w latach 1982 - 1983*, Acta UNC. A 11, s. 63 - 74.
Kola A., zob. Matuszewska-Kola W., Kola A., *Ruchome materiały źródłowe z archeologicznych badań podwodnych reliktyw mostu wczesnośredniowiecznego w Bobęcinie koło Miastka, woj. śląskie, z lat 1977 - 1983*=poz. 270.
175. Kolberg O. (1963), *Powiat Szredzki*. (w:) *Dzieła wszystkie*, t. 9. W. Ks. Poznańskie, cz. 1. Materiały do etnografii słowiańskiej. Lud. Jego zwyczaje, sposób życia, mowa, podania, przysłowia, obrzędy, gusła, zabawy, pieśni, muzyka i tańce. (reedycja fotooffsetowa z r. 1875), Wrocław-Poznań, s. 27 - 28.
176. Kolberg O. (1963), *Powiat Gnieźnieński*=poz. 175, s. 4 - 5, 220.
177. Koneczny F. 1902, *Dzieje Polski za Piastów*, Kraków, s. 23, 27 - 29, 72.
178. (Konopka M.) młk 1984, *Kronika badań archeologicznych. Ostrów Lednicki - badany i niebadany*, ZOW 50, s. 12 - 14.
179. *Korespondencja literacko-naukowa*, 1875, „Gazeta Narodowa” nr 138 z dnia 19 czerwca (streszczenie rozprawy K. Szulca o ruinach na wyspie Lednickiego jeziora pod Gnieznem).
180. *Korespondencya Czasopisma z Krakowa*. 1874 (o ruinach lednickich) „Kłosa”, t. 19, nr 481 z września, s. 168 - 187.
181. Kostrzewski B. 1939, *Przedmioty brązowe, ołowiane, srebrne i złote z Gniezna*. (w:) *Gniezno w zaraniu dziejów (od VIII do XIII w.) w świetle wykopalisk*. Red. J. Kostrzewski.
182. Kostrzewski B. 1939, *Prześliki gnieźnieńskie*=poz. 181, s. 132, 134 - 135.
183. [Kostrzewski B.] B.K. 1950, *Millenium*, ZOW 19, s. 67.
184. [Kostrzewski B.] B.K. 1950, *Udział prahistoryków poznańskich w ogólnopolskiej akcji wykopaliskowej*, ZOW 19, s. 186.
185. Kostrzewski B. (1952), *Sprawozdanie z działalności Muzeum Archeologicznego w Poznaniu w roku 1950*, FAP 2, s. 321 - 322.
186. Kostrzewski B. 1953, *Z problematyki badawczej Giecza*, ZOW 22, s. 91.
187. [Kostrzewski B.] Dan. 1959, *Ostrów Lednicki i Giecz w obliczu Millenium*, ZOW 25, s. 369 - 371.
188. Kostrzewski B. 1961, *Nowe rezerwaty archeologiczne w Wielkopolsce*, ZOW 27, s. 93 - 94, 96 - 97.
189. [Kostrzewski B.] Dan. 1962, *Archeologia w telewizji*, ZOW 28, s. 153.
190. Kostrzewski B. 1964, *The duke's borough in Giecz, Środa district*, APol 6, s. 237.

191. Kostrzewski B. 1968, Rec. Jerzy Łomnicki, *Ostrów Lednicki — Pomnik Historii Kultury Narodu Polskiego*. Poznań 1968, Wydawnictwo Poznańskie, s. 46, ilustr. 47, nakład 3000 egz., cena 18 zł., ZOW 34, s. 305 - 307.
192. Kostrzewski B. 1970, *Zespół osadniczy w Gieczu, Przyczynek do zagadnienia formowania się miast przedlokacyjnych w Polsce* = poz. 69, t. 4, s. 319, 321.
193. [Kostrzewski J.] J.K. 1946, *Odkrycia na Ostrowie Tumskim w Poznaniu*, ZOW 15, s. 110.
194. Kostrzewski J. 1946, *Rotunda romańska w Cieszynie*, PZ 2, nr 1, s. 79.
195. Kostrzewski J. 1946, *Tło prehistoryczne w „Starej Baśni”* J. I. Kraszewskiego, „Przegląd Wielkopolski” 2, s. 20.
196. Kostrzewski J. 1974, *Kultura prapolska*. Prace Instytutu Zachodniego 11, Poznań.
197. Kostrzewski J. 1948, *Dzieje polskich badań prahistorycznych*. Historia Nauki Polskiej w Monografiach 18, Kraków, s. 12 - 13, 46.
198. Kostrzewski J. 1949, *Dzieje polskich badań prehistorycznych*. Biblioteka Prehistoryczna 8, Poznań, s. 41, 53, 55, 199.
199. Kostrzewski J. 1949, *Kultura prapolska*, wyd. 2. Prace Instytutu Zachodniego 11.
200. [Kostrzewski J.] f.i. 1949, *Prace wykopaliskowe ośrodka prehistorycznego w Poznaniu*, ZOW 18, s. 198.
201. Kostrzewski J. 1955, *Wielkopolska w pradziejach*. Zmienione 3 wydanie Wielkopolski w czasach przedhistorycznych. Biblioteka Archeologiczna PTA 7, Warszawa - Wrocław.
202. Kostrzewski J. 1962, *Kultura prapolska*, wyd. 3, rozszerzone i poprawione, Warszawa.
203. Kostrzewski J. 1965, *Dzieje i osiągnięcia archeologii słowiańskiej do wybuchu drugiej wojny światowej*, ZOW 31, s. 173.
204. Kostrzewski J. 1968, *Grzechotki wczesnośredniowieczne bez polewy*, AP 13, s. 217.
205. Kowalenko W. 1936, Rec. Dylik Jan, *Analiza geograficznego położenia grodzisk i uwagi o osadnictwie wczesnohistorycznym Wielkopolski*. Badania Geograficzne, zeszyt 16 - 17, odbitka stron 86, Poznań 1936, RH 12, s. 325 - 326.
206. Kowalenko W. 1938, *Grody i osadnictwo grodowe Wielkopolski wczesnohistorycznej (od VII do XII wieku)*. Biblioteka Prehistoryczna 3, Poznań, s. 29 - 31, 44 - 45, 61 - 65, 85 - 86, 125, 174, 272 - 273.
207. Kowalenko W. 1938, *Rola grodów w osadnictwie wczesnohistorycznym i średniowiecznym*, RH 13, s. 10.
208. Kowalenko W. 1952, *Przewłoka na szlaku żeglugowym Warta - Gopło - Wisła*, PZ 8, nr 5/6, s. 85.
209. Kozieł S. 1977, *Tajemnice budowy wczesnośredniowiecznych* ZOW 43, s. 267.
210. Kozierowski S. 1925, *Pierwotne osiedlenie ziemi gnieźnieńskiej wraz z Pa-*

- lukami w świetle nazw geograficznych i charakterystycznych imion rycerskich – okolica Ostrowa Lednicy, „Slavia Occidentalis” 3/4, s. 56, 58.
211. Kozierowski S. 1934, *Szematyzm historyczny ustrojów parafialnych dzisiejszej archidiecezji gnieźnieńskiej*, Poznań, s. 37 - 38.
Krawiec F., zob. Wodciczko A., Krawiec F., Urbański J., *Pomniki i zabytki przyrody Wielkopolski* = poz. 441.
212. Kriesel G. 1972, *Średnie arytmetyczne i macierze współczynników korelacji wybranych cech kraniologicznych i osteologicznych szkieletów z Ostrowa Lednickiego*, PAn 38, s. 97 - 102.
213. Kunysz A. 1966, *Przemysł w starożytności i średniowieczu. (Od czasów najdawniejszych do roku 1340)*. Biblioteka Przemyska 1, Rzeszów, s. 42, 75.
214. Kunysz A. 1981, *Przemysł w pradziejach i we wczesnym średniowieczu*, Rzeszów, s. 78, 80, 83, 114, 142.
215. Kurnatowska Z. 1973, Rec. A. Chmielowska, *Grzebień starożytne i średniowieczne z ziem polskich*, „Acta Archaeologica Lodziensia” nr 20, Łódź 1971, 160 ss. (101 ss. tekstu + zestawienie materiałów, bibliografia, streszczenie w jęz. angielskim, 10 tablic ilustracyjnych i 6 map), AP 18, s. 270.
216. Kürbisówna B. 1969, *Rozwój kultury do 1038* = poz. 73, s. 103.
Kwiczala M., zob. Wysocka, B. Kwiczala M., *Szlak Piastowski*. Przewodnik = poz. 478.
217. Labuda G. 1983, *W sprawie osoby fundatora i daty powstania najstarszych (przedcysterskich) budowli sakralno-pałacowych w Wąchocku*, BHS 45, s. 252.
218. Labuda G. 1984, Rec. Witold Hensel: *Wstęp do studiów nad osadnictwem Wielkopolski wczesnohistorycznej*, Biblioteka Prehistoryczna t. V, Poznań 1949, s. II - 224 + wiele rycin i szkiców w tekście, „Przegląd Historyczny” 38 (zesztyt dodatkowy), s. 428.
219. Labuda G. 1984, *Wyjaśniające się tajemnice Ostrowa Lednickiego* (w:) *Mente et Litteris o kulturze i społeczeństwie wieków średnich*. UAM Seria Historia 117, s. 103 - 110.
220. Lalik T. 1962, *Kształtowanie się miast za pierwszych Piastów* = poz. 149, s. 114 - 115.
221. Lalik T. 1968, *Spółczesność i państwo w drugiej połowie XI i pierwszej połowie XII wieku* (w:) *Polska Pierwszych Piastów. Państwo, społeczeństwo, kultura*. Red. T. Manteuffel, Warszawa, s. 213.
222. Lalik T. 1968, *Sztuka a społeczeństwo* = poz. 221, s. 264 - 267, 272 - 273, 275, 277 - 278.
223. Lalik T. 1970, *Głos w dyskusji* = poz. 69, t. 6, s. 271.
224. Leciejewski J. 1906, *Runy i runiczne pomniki słowiańskie*, Lwów, s. 68, 92 - 97, 201 - 202.
225. *Lednagóra* (1976) (w:) *Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich*, t. 5, Warszawa (reedycja fotooffsetowa z r. 1884), s. 120 - 121.

226. *Lednica* (1969) (w:) Muzea Wielkopolski. Informator, Poznań, s. 22 - 23.
227. *Lednica* (1982) (w:) Starożytności Polskie, t. 2, Warszawa (reedycja fotooffsetowa z r. 1852), s. 12.
228. *Lednica, gm. Lednogóra, woj. poznańskie*, 1976, *Badania 1975*, IA, s. 193 - 194.
229. *Lednica, pow. Gniezno*, 1971, *Ostrów Lednicki. Stanowisko 2. Badania 1970*, IA, s. 180 - 181.
230. *Lednica, pow. Gniezno*, 1970, *Ostrów Lednicki. Stanowisko 2. Badania 1971*, IA, s. 188 - 189.
231. *Lednica, pow. Gniezno*, 1973, *Ostrów Lednicki, Stanowisko 2. Badania. Rok 1972*, IA, s. 197 - 198.
232. *Lednica, pow. Gniezno*, 1974, *Badania Rok 1973*, IA, s. 189.
233. *Lednica, pow. Gniezno*, 1975, *Badania Rok 1974*, IA, s. 177 - 178.
234. Lenczowska-Mayrowa T, 1981, *Wspomnienia pośmiertne. Jerzy Łomnicki (1920 - 1981)*, BI ZM.OZ 143, s. 105 - 107.
235. Lepiarczyk J. 1962, *Architektura* = poz. 56, s. 51 - 52.
236. Lepiarczyk J. 1965, *Architektura* = poz. 37.
Leśnodorski B., zob. Gieysztor A., Herbst S., Leśnodorski B., *Millenium* = poz. 91.
237. Leśny J. 1974, *W sprawie kultu pogańskiego na Ostrowie Lednickim we wczesnym średniowieczu*, SI An 21, s. 119 - 135.
238. Leśny J. 1976, *Początki, rozwój i upadek kasztelanii na Ostrowie Lednickim*, StM DWP t. 12 (23), s. 5 - 37.
239. Lissauer A. 1887, *Die prähistorische Denkmäler der Provinz Westpreussen und der angrenzenden Gebiete*, Leipzig, s. 181.
240. Linette E. 1955, *Ochrona i konserwacja zabytków w Poznańskim*, PZ 11, nr 1/2, s. 120.
241. Lipińska A. 1959, *Wykaz nabytków Muzeum Archeologicznego w Poznaniu w latach 1943 - 1944*, FAP 10, s. 255.
Lipiński T., zob. Baliński M., Lipiński T., *Województwo gnieźnieńskie* = poz. 7,
242. Lipski J. 1876, *Sprawozdanie z podróży do Mikorzyna, wygotowane dla Towarzystwa Przyjaciół Nauk i Akademii Krakowskiej*, RTPNP 9, s. 95.
243. Łęcki W. 1979, *Szlak Piastowski, Poznań - Gniezno - Kruszwica - Inowrocław - Żnin - Biskupin. Przewodnik*, Poznań, s. 5, 10 - 11, 14 - 15, 18 - 21, 30 - 39.
244. Łęgowski-Nadmorski J. 1925, *Bóstwa i wierzenia religijne Słowian lechickich*, „Roczniki Towarzystwa Naukowego w Toruniu” 32, s. 100.
245. Łojko J. 1985, *Rec. „Gniezno. Studia i Materiały Historyczne” t. I*, PWN - Oddział w Poznaniu. Warszawa - Poznań 1984, s. 222, 1 nfb + wklejka, ilustracje, KW nr 4 (39), s. 285.

- Łomnicki J., zob. Anderszowa K., Łomnicki J., Nowak A., *Sprawozdanie z prac badawczych na Ostrowie Lednickim w 1961 roku*=poz. 3.
246. Łomnicki J. 1967, *Ostrów Lednicki, Lednica 1*, SSS 3, s. 551 - 554.
247. Łomnicki J. 1968, *Ostrów Lednicki. Pomnik Historii Kultury Narodu Polskiego*, Poznań. Rec. Kostrzewski B. 1968, ZOW 34, s. 305 - 307.
248. Łomnicki J. 1974, *Aneks*, WN 18, s. 249.
249. Łomnicki J. 1977, *Polański rezerwat historyczno-krajobrazowy. Ostrów Lednicki. Pomnik Historii Kultury Narodu Polskiego*, Poznań.
250. Łomnicki J. 1978, *Der Lednicer Werder*, Poznań.
251. Łomnicki J. 1978, *Lednickie Stronghold*, Poznań.
252. Łomnicki J. 1978, *Ostrów Lednicki – historia i współczesność*, KW nr 3 (16), s. 159 - 165.
253. Łomnicki J., Pic J. 1962, *Ochrona i konserwacja zabytków w województwie poznańskim w latach 1955 - 1960*, StM DWP 7 (13), s. 236 - 249.
254. Łopacka-Szymańska K. 1984, *Z historii badań Ostrowa Lednickiego*. Gniezno. *Studia i Materiały Historyczne*, t. 1, Warszawa – Poznań, s. 7 - 25.
255. Łowmiański H. 1962, *Dynastia Piastów we wczesnym średniowieczu*=poz. 119, s. 114 - 115, 120.
256. Łowmiański H. 1967, *Początki Polski*, t. 3, Warszawa, s. 164, 166.
257. Łowmiański H. 1969, *Początki dynastii i państwa Piastów*=poz. 73, s. 90, 92.
258. Łowmiański H. 1969, *Podstawy gospodarczo-społeczne i struktura plemienna Polan*=poz. 73, s. 87.
259. Łowmiański H. 1973, *Początki Polski*, t. 5. *Z dziejów Słowian w I tysiącleciu n.e.*, Warszawa, s. 312, 423, 442, 460, 615, 616.
260. Łowmiański H. 1985, *Początki Polski*, t. 6, cz. 1, cz. 2. *Polityczne i społeczne procesy kształtowania się narodu do początku wieku XIV*, Warszawa.
261. Łuka L. J. 1947, *Obrzędy pogrzebowe w czasach przedhistorycznych i ich przeżytki w dobie obecnej*, ZOW 16, s. 77.
262. Łuka L. J. 1953, *Wykaz nabytków Muzeum Archeologicznego w Poznaniu w roku 1951*, FAP 3, s. 155, 159, 166.
263. Łukasiewicz K. 1939, *Przedmioty żelazne z Gniezna*=poz. 181, s. 46 - 48, 50 - 54.
264. Maas W. (1928), *Mapy osadnictwa przedhistorycznego Wielkopolski*, PAr t. 3, s. 151.
- Mączak A., zob. Ilnatowicz I., Mączak A., Zientara B., *Społeczeństwo polskie od X do XX wieku*=poz. 138.
- Maik M., zob. Majerska Z., Maik M., *Z dziejów Pobiedzisk*=poz. 265.
265. Majerska Z., Maik M. 1959, *Z dziejów Pobiedzisk*, Pobiedziska, s. 5 - 9.
266. [Malinowski T.] T.M.P. 1952, *Kierownictwo badań Nad Początkami Państwa Polskiego*, ZOW 21, s. 77.

267. [Malinowski T.] T.M.P. 1952, *Polskie Towarzystwo Prehistoryczne*, ZOW 21, s. 30.
268. Malinowski T. 1959, *Wczesnośredniowieczne prątnice w Wielkopolsce*, PArt. 11, s. 72.
269. Markowski A. 1968, *Wiślica-kościelna czy świecka?* ZOW 34, s. 190.
270. Matuszewska-Kola W., Kola A. 1985, *Ruchome materiały źródłowe z archeologicznych badań podwodnych reliktyw mostu wczesnośredniowiecznego w Bobęcinie koło Miastka, woj. śląskie z lat 1977 - 1983*, Acta UNC. A 11, s. 33, 35.
- Mehlis C., zob. Kohn A., Mehlis C., *Materialien zur Urgeschichte des Menschen im östlichen Europa*=poz. 167.
271. [Mikołajczyk G.] G.M. 1952, *Popularyzacja archeologii w Gnieźnie*, ZOW 21, s. 115.
272. Mikołajczyk G. 1953, *Początki dziewiarstwa w Polsce*, ZOW 22, s. 157 - 158,
273. [Mikołajczyk G.] G.M. 1954, *Z działalności Oddziałów PTA Gniezno*, DK 1, s. 191.
274. Mikołajczyk G. 1954, *Otwarcie stałej wystawy archeologicznej w Gnieźnie*, DK 1, s. 141.
275. Mikołajczyk G. 1955, *Wczesnośredniowieczny nóż rytualny i kubek rogowy z Lednogóry*, pow. Gniezno, WA 22, s. 193 - 195.
276. Mikołajczyk G. 1959, *Badania archeologiczne na Ostrowie Lednickim, pow. Gniezno w 1959 r.*, SpAr 6, s. 94 - 97.
277. Mikołajczyk G. 1959, *Sprawozdanie z działalności Oddziału w Gnieźnie Muzeum Archeologicznego w Poznaniu za okres 1.7.1956 - 31.12.1956*, FAP 10, s. 303 - 306.
278. Mikołajczyk/ówna G. 1960, *Nowa wystawa archeologiczna w Gnieźnie*, ZOW 26, s. 375 - 378.
279. Mikołajczyk/ówna G. 1960, *Sprawozdanie z działalności Oddziału w Gnieźnie Muzeum Archeologicznego w Poznaniu w roku 1959*, FAP 11, s. 238 - 239.
280. Mikołajczyk G. 1960, *Un „grod” des Piasts dans l’Ile de Lednica*. (w:) *Les origines des villes polonaises*, Paris, s. 121 - 126.
281. Mikołajczyk G. 1961, *Badania na Ostrowie Lednickim, pow. Gniezno w 1957 - 1959 r.*, SpAr 13, s. 139 - 144.
282. Mikołajczyk G. 1961, *Czołno z czasów pierwszych Piastów*, „Mówią Wieki” R. 4, nr 5 (41), s. 40.
283. Mikołajczyk G. 1961, *Łódź wczesnośredniowieczna z Jeziora Lednickiego, pow. Gniezno*, KHKM 9, s. 314 - 316.
284. Mikołajczyk G. 1961, *Rezydencja Piastów na Ostrowie Lednickim*, „Ziemia Gnieźnieńska” nr 6 - 7, lipiec - sierpień.
285. Mikołajczyk/ówna G. 1961, *Sprawozdanie z działalności Muzeum Archeologicznego w Poznaniu, Oddział w Gnieźnie w 1960 roku*, FAP 12, s. 376.

286. Mikołajczyk G. 1961, *Ziemia gnieźnieńska w okresie powstania Państwa Polskiego (Przewodnik po wystawie)*. Biblioteka Popularnonaukowa Muzeum Archeologicznego w Poznaniu 1, Poznań—Gniezno, s. 6, 10 - 12, 16, 21 - 23, 39.
287. Mikołajczyk/ówna G. (1963), *Sprawozdanie z działalności Muzeum Archeologicznego w Poznaniu, Oddział w Gnieźnie w 1961 roku*, FAP 13, s. 393 - 394.
288. Mikołajczyk G. 1963, *Sprawozdanie z prac archeologicznych przeprowadzonych na Ostrowie Lednickim, pow. Gniezno w 1960 roku*, SA 15, s. 213 - 217.
289. Mikołajczyk G. 1964, *Une résidence des Piasts sur l'Île de Lednica (Ostrów Lednicki) distr. Gniezno*, APol 6, s. 219 - 333.
290. Mikołajczyk G. 1966, *Ostrów Lednicki* (w:) *Wielka Encyklopedia Powszechna PWN*, t. 8, Warszawa, s. 348.
291. Mikołajczyk G. 1972, *Początki Gniezna. Studia nad źródłami archeologicznymi*. Biblioteka Fontes Archaeologici Posnanienses 1, Warszawa—Poznań, s. 37, 42, 55, 68, 72, 134, 144, 159, 163, 166.
292. Mikołajczyk G. 1973, *Początki Gniezna. Źródła archeologiczne*. Biblioteka Fontes Archaeologici Posnanienses 2, Warszawa—Poznań, s. 44.
293. Mikołajczyk G., Żurowski K. 1962, *Wyniki badań archeologicznych w katedrze gnieźnieńskiej w 1958 roku*, SpAr 14, s. 197.
294. Miłobędzki A. 1963, *Zarys dziejów architektury w Polsce*, Warszawa, s. 17, 18.
295. Miłobędzki A. 1978, *Zarys dziejów architektury w Polsce*, wyd. 3, Warszawa, s. 20, 58.
296. Miśkiewicz B. 1969, *Procesy osadnicze, rozwój gospodarstwa wiejskiego* =poz. 73, s. 163 - 165.
297. Miśkiewicz B. 1969, *Rozwój rzemiosła i handlu. Procesy urbanizacyjne* =poz. 73, s. 167, 169.
298. Miśkiewicz B. 1969, *Rola Wielkopolski w obronie granic Polski w pierwszej połowie XI w.* =poz. 73, s. 181.
299. Miśkiewicz B. 1969, *Wielkopolska a odbudowa monarchii wczesnofeudalnej* =poz. 73, s. 187.
300. Miśkiewicz B. 1969, *Udział Wielkopolski w obronie granic i w walkach o Pomorze w pierwszej połowie XII w.* =poz. 73, s. 191, 192.
301. Miśkiewicz B. 1969, *Stoleczność grodów wielkopolskich* =poz. 73, s. 195.
302. Miśkiewicz B. 1978, *Monarchia wczesnych Piastów (IX w. - 1138)* (w:) *Dzieje Polski*. Red. J. Topolski, Warszawa, s. 91, 97, 109, 114, 128, 130.
303. Miśkiewicz M. 1969, *Wczesnośredniowieczny obrządek pogrzebowy na płaskich cmentarzyskach szkieletowych w Polsce*, MW 6, s. 245, 262, 290.
304. Modzelewski K. 1975, *Organizacja gospodarcza państwa piastowskiego X - XIII wiek*, Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk.
305. Molé W. 1958, *Deux problèmes des relations entre la France et le sud-est Européen dans le domaine de l'art préroman*, BHS 20, s. 135, 138.

306. [Moraczewski J.] J.M. (1982) *Ostrów* (w:) *Starożytności polskie*, t. 2, Warszawa (reedycja fotooffsetowa z r. 1852), s. 214.
307. Morelowski M. 1934, *Wallonja i Walgierz Udały* (II), „Pion”, nr 44 z 3 lipca.
308. Musianowicz K. (1949), *Kablęczki skroniowe – próba typologii i chronologii*, „Światowit” 20, s. 198.
309. Musianowicz K. 1955, *Słowiańskie ozdoby stroju kobiecego we wczesnym średniowieczu*, DK 2, s. 149.
310. Musianowicz K. 1956, *Wyobrażenia budowli na monetach wczesnego średniowiecza*, DK 3, s. 289.
311. Nadolski A. 1954, *Studia nad uzbrojeniem polskim w X, XI i XII wieku*. Acta Archaeologica Universitatis Lodziensis 3, s. 9, 218, 220, 222, 235.
312. Nadolski A. 1962, *Polskie siły zbrojne i sztuka wojenna w początkach państwa polskiego* = poz. 119, s. 199.
313. Nadolski A. 1966, *Wczesnośredniowieczne militaria z Jeziora Lednickiego*, „Studia Muzealne” 5, s. 7 - 18.
314. Nadolski A. 1970, *L'étude des champs de bataille et son importance pour l'histoire militaire de la Pologne médiévale* = poz. 69, t. 3, s. 125.
315. Nadolski A. 1970, *Les armes médiévales trouvées dans le lac Lednickie en Grande Pologne* (w:) Actes du VIIe Congrès International des Sciences Pré-historiques et Protohistoriques, Prague 21 - 27 août 1966, t. 2, Praga, s. 1210 - 1211.
316. Naumowicz E. 1957, Spraw., Witold Dalbor, *Wczesnośredniowieczny gród w Gnieźnie*, Światowit, t. XXI, PWN Warszawa 1955, s. 161 - 246, ryc. 58 oraz 2 plany, StiM DWP 2, z. 2, s. 465.
317. Naumowicz E. 1959, *Plony minionego sezonu wykopaliskowego*, ZOW 25, s. 333 - 334.
318. Niesiołowska-Hoffmann A. 1957, *Sprawozdanie z prac wykopaliskowych na Ostrowie Lednickim, pow. gnieźnieński*, w 1955 r., SpAr 3, s. 224 - 237.
319. Nikolski J. 1935, *Szkielet ciężarnej niewiasty ze zniekształconą miednicą, pochodzący z cmentarzyska wczesnohistorycznego na Ostrowie Lednickim*, PAn 9, s. 34 - 42.
320. Nikolski J. 1936, *Szkielet ciężarnej niewiasty ze zniekształconą miednicą, pochodzący z cmentarzyska wczesnohistorycznego na Ostrowie Lednickim*, Sp PAU 41, nr 1, s. 34 - 35.
321. Nowacki J. 1959, *Dzieje archidiecezji poznańskiej*, t. 1, Kościół katedralny w Poznaniu, Poznań,
Nowak A., zob. Anderszowa K., Łomnicki J., Nowak A., Szenicowa W., *Sprawozdanie z prac badawczych na Ostrowie Lednickim w 1961 roku* = poz. 3.
322. Nowak A. 1965, *Sprawozdanie z prac archeologicznych przeprowadzonych na Ostrowie Lednickim, pow. Gniezno*, w 1962 roku, SpAr 17, s. 181 - 189.
323. Nowak A. 1966, *Badania archeologiczne na Ostrowie Lednickim, pow. Gniezno w 1963 roku*, SpAr 18, s. 179 - 189.

324. Nowak A. 1972, *Ostrów Lednicki we wczesnym średniowieczu w świetle badań archeologicznych* (mps. niepublikowana praca doktorska).
325. Nowak L. 1974, *Wczesna architektura na ziemiach polskich – pomiędzy fantazją a rzeczywistością*, KAU 19, s. 170 - 171.
326. Nowiecki W. 1972, *Odkrycia podwodnej archeologii w śródlądowych wodach Polski* (w:) Forum działalności podwodnej. Referaty Sesji Popularnonaukowej Gliwice 1972, Gliwice, s. 336 - 341.
327. Od Redakcji, 1879. Rec. *Ruiny na Ostrowie Jeziora Lednicy, Studium nad budownictwem w przedchrześcijańskich i pierwszych chrześcijańskich wiekach w Polsce. Na podstawie badań wspólnie na miejscu odbytych z Prof. Wł. Łuszczkiewiczem, źródłowo opracował i napisał Maryan Sokołowski*. (Pamiętnik Akademii Umiejętności w Krakowie Wydział Filologiczny i Historyczno-Filozoficzny), tom III, Kraków 1876, pp. 117 - 277 z trzema tablicami drzeworytami w tekście, „Ateneum”, t. 1 zbioru ogólnego t. 13, Warszawa, s. 608 - 618.
328. *Odkrycie na dnie jeziora Lednickiego*. 1959, BI ZM OZ 25, s. 3.
329. *Odkrycie zabytków z okresu rzymskiego na wyspie Ostrów jeziora lednogórskiego*. 1932, ZOW 7, s. 69.
330. Oleszczyński A. (1984), *Bolesław Wielki Chrobry* (w:) Wspomnienia o Polakach co słynęli w obcych i odległych krajach. Opisy i wizerunki, cz. 1, Warszawa (reedycja fotooffsetowa z 1845 r.),
331. Orłowicz M. 1921, *Ilustrowany przewodnik po poznańskiem*. (W granicach z przed traktatu wersalskiego), Lwów – Warszawa, s. 95 - 96.
332. *Ostrów* (1976) (w:) Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich, t. 7, Warszawa (reedycja fotooffsetowa z 1886 r.), s. 709.
333. *Ostrów Lednicki*, 1957 (w:) Przegląd zabytków województwa poznańskiego. Informator Wydziału Kultury Prezydium WRN, Poznań, s. 30.
334. *Ostrów Lednicki*, 1963. (w:) Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, t. 5. Województwo poznańskie, z. 3. Powiat gnieźnieński. Red. T. Ruszczyńska, A. Sławska, Warszawa, s. 80 - 82.
335. *Ostrów Lednicki*, 1976. (w:) Szlak Piastowski Poznań – Gniezno. Ogólna koncepcja zagospodarowania przestrzennego, wyd. 2 uzupełnione, Poznań, s. 15 - 16.
336. *Ostrów Lednicki, gm. Lubowo, woj. poznańskie*, 1979, Badania. Rok 1978, IA, s. 189 - 190.
337. *Ostrów Lednicki, woj. poznańskie*, 1984, Badania. Rok 1983, IA, s. 170.
338. *Ostrów Lednicki, woj. poznańskie*, 1985, Badania 1984, IA, s. 139, Ostrowska I., zob. Wrzosek A. i Ostrowska I., *Asymetria w długości kończyn dolnych (na podstawie pomiarów kości udowych i piszczelowych)* = poz. 476.
339. Ostrowska I. i Ziółkiewicz T. 1938, *Wzrost ludności polskiej w okresie piastowskim, określony na podstawie szkieletów wczesnohistorycznych z Ostrowa Lednickiego*, PAn 12, s. 256 - 263.
340. Ostrowska I. i Ziółkiewicz T. 1938, *Wzrost ludności polskiej w okresie*

- piastowskim, określony na podstawie szkieletów wczesnohistorycznych z Ostrowa Lednickiego*, Sp PAU 43, nr 3, s. 110 - 111.
- Ostrowski J., zob. Ziółkiewicz T. i Ostrowski J., *Filo- i antogeneza bródki* = poz. 500.
- Ostrowski J., zob. Ziółkiewicz T., Ostrowski J., Frankowska-Lenartowska M., Drągowska-Ziemiańska L., *Kąt gonialny i kąt rozwarcia trzonu żuchwy u człowieka w filogenezie* = poz. 501.
341. Paszkowska-Jeżowa K. 1927, *Geografia ruin w Polsce*, Poznań, s. 8, 21, 27, 49, 51, 93, 95, 97, 107, 141.
342. Patan P. 1984, *Badania archeologiczne w sezonie 1983 Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy*, BI ZMiOZ 152, s. 5 - 6.
343. Pawlicka-Nowakowa Ł. 1977, *Garncarstwo wczesnośredniowieczne z Ostrowa Lednickiego w powiecie gnieźnieńskim* (mps. niepublikowana praca doktorska).
344. Pazdur J. 1970, *La provenance des métaux de monnayage dans le haut Moyen Age en Pologne* = poz. 69, t. 6, s. 303.
345. *Die Piasteninsel im Lettberger See*, 1908. Aus dem Posener Lande. R. 3, s. 332 (przedruk z Posener Tageblatt z 11 czerwca 1908 r.).
- Pic J., zob. Łomnicki J., Pic J., *Ochrona i konserwacja zabytków w województwie poznańskim w latach 1955 - 1960* = poz. 253.
- Pieczyński Z., zob. Durczewski D. i Pieczyński Z., *Z działalności konserwatora archeologicznego w Wielkopolsce do roku 1974* = poz. 61.
346. Pietrusińska M. 1971, *Katalog i bibliografia zabytków* = poz. 88.
347. Piotrowski B. 1983, *Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk w służbie narodu i nauki 1857 - 1918*, Poznań, s. 3, 24.
348. Poklewski T. 1962, *Uwagi w sprawie datowania palatium na Ostrowiu Lednickim*, PiM MAEL, seria Archeologia 8, s. 131 - 135.
349. [Połkowski I.] I. P. 1876, *Opisy starożytnych ruin na wyspie Jeziora Lednickiego*, Gniezno.
350. Potkański K. 1965, *Lechici, Polanie, Polska. Wybór pism*, Warszawa.
351. Powązka G., Woźniak G. 1977, *Antropologiczne opracowanie materiałów szkieletowych z Dąbrówki Kościelnej woj. Poznań*, PAn 43, s. 272.
352. Prosnak M. 1975, *Statek jednopienny z Jeziora Lednickiego, pow. Gniezno*, WA 40, s. 515 - 519.
353. Przeździecki A. 1869, *Wykopalisko na Jeziorze Lednicy, pod Gniezmem* (w:) Biblioteka Warszawska, t. 3, s. 253 - 265.
354. Przeździecki A. 1869, *Wykopalisko na wyspie Jeziora Lednicy pod Gniezmem*, „Roczniki Ces. Król. Towarzystwa Naukowego Krakowskiego”, Poczot 3, t. 17 ogólnego zbioru t. 40, s. 276 - 296.
355. [Przeździecki A.] P. A. 1874, *Jezioro Lednica*, „Warta” R. 1, nr 6 z dnia 9 sierpnia, s. 49 - 51.
356. [Przeździecki A.] P. A. 1875, *Czem był Ostrów Lednicki? (Nowe przypuszczenie)*, „Warta” R. 1, nr 43 z dnia 25 kwietnia, s. 381 - 183.

357. Raczyński E. 1842, *Panowanie Piastów* (w:) *Wspomnienia Wielkopolski*, t. 1, Poznań, s. 4.
358. Raczyński E. 1843, *Wyspa na Jeziorze pod Lenną górą* (w:) *Wspomnienia Wielkopolski*, t. 2, Poznań, s. 375 - 376 i album ryc. 63.
359. Raczyński E. 1843, *Wyspa na Jeziorze pod Lenną górą*, „Przyjaciel Ludu”, R. 9, t. 2, s. 403 - 405.
360. Rajewski Z. A. (1933), *Nowe nabytki Działu Przedhistorycznego Muzeum Wielkopolskiego w Poznaniu w latach 1926 - 1927*, PAr t. 4, s. 264.
361. Rajewski Z. A. 1937, *Wielkopolskie cmentarzyska rzędowe okresu wczesno-dziejowego*, PAr t. 6, s. 9 - 10.
362. Rajewski Z. A. 1939, *Zabytki z rogu i kości w grodzie gnieźnieńskim* = poz. 181, s. 67, 78, 92, 93.
363. Rajewski Z. A. 1948, *Zabytki awarskie z Biskupina w pow. znińskim*, WA 16, s. 341.
364. [Rajewski Z.] z. r. 1953, *Złoty kabłaczek skroniowy z Ostrowa Lednickiego* (Lednogóra, pow. Gniezno), „Sprawozdania P.M.A.” 5, z. 3 - 4, s. 62 - 63.
365. Rajewski Z. 1968, *Rezerwaty archeologiczne i muzea na wolnym powietrzu*, AP 13, s. 438.
366. Rajewski Z. 1973, *O niektórych hełmach wczesnośredniowiecznych*, WA 38, s. 349 - 359.
367. Rozpędowski J. 1962, *Ze studiów nad palatiami w Polsce*, BHS 24, s. 244 - 250.
368. Rozpędowski J., Kaźmierczyk J. 1961, *Palatium w Legnicy*, KAU 6, s. 186, 190.
369. Rożnowski F. 1963, *Kraniologiczne materiały z cmentarzysk Wielkopolski*, PAn 29, s. 273 - 283.
370. *Ruiny na Ostrowie Lednickim jeziora*, 1879, „Kronika Rodzinna” nr 24, s. 754 - 757.
371. Sadowski J. N. 1877, *Wykaz zabytków przedhistorycznych na ziemiach polskich*, z. 1. Porzeczka Warty i Baryczy, Kraków.
372. Schumacher P. 1924, *Die Ringwälle in der früheren preussischen Provinz Posen* (w:) *Mannus* 36, Leipzig, s. 47.
373. Schwartz W. 1875, *Lednagóra* (w:) *Materialien zur prähistorischen Kartographie der Provinz Posen* (Zusammenstellung der Funde und Fundorte). Beilage zum Programm des Königl. Fr. Wilh. Gymnasium in Posen, Posen, s. 2-3.
374. Schwartz F. L. W. 1880, *Lednagóra. Burgwälle in der Provinz Posen* (w:) II. Nachtrag zu den „Materialien zur prähistorischen Kartographie der Provinz Posen”. (Zusammenstellung der Funde und Fundorte seit Ostern 1879). Beilage zum Programm des Königl. Friedrich-Wilhelms-Gymnasiums zu Posen, Posen, s. 15.
375. Schwartz W. 1881, *Materialien zu einer prähistorischen Karte der Provinz Posen*. III. Nachtrag. Beilage zum Programm des Königlichen Friedrich Wilhelms Gymnasium zu Posen, Posen, s. 2.

376. Schwarz W. 1877, *Der Mäusethurm im Goplo-See und die Ruinen von Lednogóra* (w:) Globus, R. 31, s. 202 - 203.
377. Siłnicki T. 1962, *Początki organizacji kościoła w Polsce za Mieszka I i Bolesława Chrobrego*=poz. 119, s. 330.
378. Siuchniński M. 1968, *Gazeta Tysiąclecia*, wyd. 2, Warszawa, s. 20 - 22, 31. Skibiński S., zob. Wójcik Cz., Skibiński S., *Próba rozpoznania surowców skalnych zastosowanych w sklepieniach krypt romańskich w Mogilnie*=poz. 449.
379. Skrok Z. 1973, *Młodzi podwodni archeolodzy*, ZOW 39, s. 57.
380. Skrok Z. 1982, *Archeologia mórz*, Gdańsk, s. 263 - 265, 268.
381. Skubiszewski P. 1965, *Badania nad polską sztuką romańską w latach 1945 - 1946*, BHS 27, s. 140 - 141.
382. Skubiszewski P. 1970, *Głos w dyskusji*=poz. 69, t. 3, s. 347 - 349.
383. Słaski J. i Tabaczyński S. 1959, *Wczesnośredniowieczne skarby srebrne Wielkopolski. Materiały*. Polskie Badania Archeologiczne 1, Polskie skarby Wczesnośredniowieczne 1. Inwentarze, Wrocław, s. 34, 77.
384. (Śmigielski W.) W.Ś. 1957, *Jubileusz Muzeum Archeologicznego w Poznaniu*, ZOW 23, s. 225.
385. Śmigielski W. (1963), *Wykaz nabytków Muzeum Archeologicznego w Poznaniu w 1958 roku*, FAP 13, s. 361.
386. Śmigielski W. 1980, *Rec. O ochronie zabytków archeologicznych w Wielkopolsce. Uwagi na marginesie artykułu D. Durczewskiego i Z. Pieczyńskiego. Z działalności konserwatora archeologicznego w Wielkopolsce do roku 1974*, „Fontes Archaeologici Posnanienses”, t. 25: 1974 (1976), s. 14 nn. AP 24, s. 191, 198. Śmigielski W., zob. Durczewski D. i Śmigielski W., *Materiały do osadnictwa ludności kultury lużyckiej w Wielkopolsce*. Cz. II=poz. 62.
387. Smolka S. 1875, *Über eine bisher unbenutzte Königsberger Handschrift des Chronikon Polono-Silesiacum*. Zeitschrift des Vereins für Geschichte und Alterthümer Schlesiens. Breslau, t. 12, z. 2, s. 454 - 462.
388. Sokołowski M. 1876, *Ruiny na Ostrowie Jeziora Lednicy. Studium nad budownictwem w przedchrześcijańskich i pierwszych chrześcijańskich wiekach w Polsce. Na podstawie badań wspólnie na miejscu odbytych z Prof. Władysławem Łuszczkiewiczem*, „Pamiętnik Akademii Umiejętności w Krakowie. Wydziały: Filologiczny i Historyczno-Filozoficzny”, t. 3, Kraków, s. 117 - 277. Rec. Od Redakcji i rec. Ziemięcki T. 1879, „Ateneum” t. 1 zbioru ogólnego t. 13, s. 608 - 618, 593 - 607.
389. Sokołowski M. 1876, *Ruiny na Ostrowie Jeziora Lednicy. Studium nad budownictwem w przedchrześcijańskich i pierwszych chrześcijańskich wiekach w Polsce. Na podstawie badań wspólnie na miejscu odbytych z Prof. Władysławem Łuszczkiewiczem*, Kraków (odbitka z Pamiętnika Akademii Umiejętności).
390. *Starożytności wykopane pod Gnieznem*. 1870, „Tygodnik Ilustrowany” nr 106 z 8 stycznia, seria 2, Warszawa, s. 16.

391. Staszic F. 1859, *O Jeziorze Lednogórskim w Wielkim Xięstwie Poznańskim*, „Kronika Wiadomości Krajowych i Zagranicznych” nr 138 z maja, s. 4.
392. Stojanowski K. 1934, *Typy kranjologiczne Wielkopolski*, „Slavia Occidentalis” 13, s. 58 - 60, 68 - 69, 72 - 75.
393. Strzałko J. 1968, *Niektóre aspekty morfologii głowy żuchwy*, PAn 34, s. 275 - 280.
394. Suchodolski S. 1967, *Moneta polska X|XI wieku. (Mieszko i Bolesław Chrobry)*, WN 11, s. 130, 160.
395. Suchodolski S. 1970, *La Genèse de la monnaie indigène dans les pays Slaves*=poz. 69, t. 6, s. 264.
396. Suchodolski S. 1974, *Ostrów Lednicki. Monety z badań wykopaliskowych z lat 1962 - 1973*, WN 18, s. 247 - 249.
397. Swedborg I. 1974, *Degenerative Changes of the Human Spine- a Study on Dried Macerated Skeletons*, Stockholm, s. 15, 22, 27 - 28, 103 - 104, 108. Swedborg I., zob. Ćwirko-Godycki M. i Swedborg I., *Ludność pochowana na cmentarzysku Ostrowa Lednickiego pod względem metrycznym z uwzględnieniem zmienności cech oraz objawów patologicznych*, cz. 1, cz. 2=poz. 45.
398. Suski J. 1982, *W służbie Publicznej. Na Dwóch Kontynentach*, Toronto, s. 105, 113, 115, 120.
399. Świechowski Z. 1959, *Zagadnienie redukcji i koniunkcji na przykładzie architektury wczesnośredniowiecznej*, KAU 4, s. 118.
400. Świechowski Z. 1962, *Wczesna architektura piastowska około roku 1000*=poz. 149, s. 247, 250, 254, 268.
401. Świechowski Z. 1963, *Budownictwo romańskie w Polsce. Katalog zabytków*, Wrocław, s. 195 - 198.
402. Świechowski Z. 1982, *Sztuka romańska w Polsce*, Warszawa, s. 11 - 15.
403. Szafrński W. 1966, *Wczesnośredniowieczna architektura kamienna w Płocku*, AP 11, s. 234 - 244.
404. Szafrński W. 1970, *Die Entdeckung einer neuen, frühromanischen Palastaula in Polen*=poz. 69, t. 3, s. 341.
405. Szafrński W. 1970, *O periodyzację pradziejów wierzeń słowiańskich*=poz. 69, t. 2, s. 380, 381, 384. Szenicowa W., zob. Anderszowa K., Łomnicki J., Nowak A., Szenicowa W., *Sprawozdanie z prac badawczych na Ostrowie Lednickim w 1961 roku*=poz. 3.
406. Szulc K. 1863, *Budowle i usypiska Słowian pogańskich, ich rodzaje i znaczenia*, RTPNP 2, s. 399 - 402.
407. Szydłowski J. 1960, *Awarowie a początki Państwa Polskiego*, ZOW 26, s. 14.
408. Szymański W. 1958, *Rec. Konrad Jażdżewski, Stosunki polsko-ruskie we wczesnym średniowieczu w świetle archeologii*, „Pamiętnik Słowiański”, t. 4: 1954, z. 2, s. 340 - 361, AP 2, s. 141.

409. Szymański W. 1959, *Kontakty handlowe Wielkopolski w IX - XI wieku*, ZOW 25, s. 319.
410. Szymański W. 1959, Rec. D. Csallány, *Archäologische Denkmäler der Awarrenzeit in Mitteleuropa, Schrifttum und Fundorte*, Budapest 1956, 244 s. +1 mapa, AP 3, s. 412.
411. Szymański W. 1962, *Uwagi w kwestii zabytków awarskich znalezionych na terenie Polski*, AP 7, s. 285, 306, 308.
412. Szymański W. 1963, *Rzecz o Awarach*, ZOW 29, s. 42, 44 - 45.
413. Szypowska M. i Szypowski A. 1980, *Znak ziemi naszej*, Warszawa, s. 15, 23, 25, 36, 71.
Szypowski A., zob. Szypowska M. i Szypowski A., *Znak ziemi naszej*=poz. 413.
414. Szyszko-Bohusz A. 1939 - 1946, *Ruiny na Ostrowie jeziora Lednicy*, „Prace Komisji Historii Sztuki” 8, s. 322.
415. Szyszko-Bohusz A. 1946, *Ruiny na Ostrowie jeziora Lednicy*, Sp PAU 46, nr 8, s. 185.
416. Szyszko-Bohusz A. 1947, *Odkrycie pierwszej świątyni Dąbrówki i Mieszka I*, „Dziennik Polski” nr 151 z 6 czerwca.
Tabaczyński S., zob. Słaski J. i Tabaczyński S., *Wczesnośredniowieczne skarby srebrne Wielkopolski. Materiały*=poz. 383.
Tetzlaff W., zob. Kobusiewicz M. i Tetzlaff W., *Materiały do osadnictwa w epoce kamienia w powiecie gnieźnieńskim*=poz. 162.
417. Tomaszewski A. 1974, *Romańskie kościoły z emporami zachodnimi na obszarze Polski, Czech i Węgier*. Studia z historii sztuki, t. 19, Wrocław - Warszawa - Kraków - Gdańsk.
418. Tomkowicz S. 1923, *Style w architekturze kościelnej*, Kraków, s. 19, 44.
419. Topolski J. 1969, *Pojęcie regionu historycznego. Cechy odrębności historycznej Wielkopolski*=73, s. 27.
420. Topolski J. 1973, *Wielkopolska poprzez wieki*, Poznań, s. 22 - 23, 34.
421. Topolski J. 1979, *Gniezno, zarys dziejów*, Poznań, s. 10, 15, 19.
422. Trawkowski S. (1953), *Badania nad początkami Państwa Polskiego*, „Archeologia” 4, s. 66 - 67, 73, 75.
423. Trawkowski S. 1968, *Monarchia Mieszka i Bolesława Chrobrego*=221, s. 124, 141 - 142.
Urbański J., zob. Wodziczko A., Krawiec F., Urbański J., *Pomniki i zabytki przyrody Wielkopolski*=poz. 441.
424. Váňa Z. 1977, *Objevy ve světe dávnych Slovanů*, Warszawa.
425. Váňa Z. 1985, *Świat dawnych Słowian*, Warszawa.
426. Váňa Z. 1985, *Świat dawnych Słowian*, Warszawa.
427. Walicki M. 1932, *Średniowieczna architektura w Polsce. Romanizm i gotyk* (w:) *Wiedza o Polsce. Sztuka polska. Historia architektury, rzeźby i malarstwa od czasów najdawniejszych, aż do chwili obecnej*, Warszawa, s. 1, 5.

428. Walicki M. 1934, *Sztuka polska za Piastów i Jagiellonów* (w:) *Dzieje sztuki polskiej*, Warszawa.
429. Wartołowska Z. 1968, *Wiślica-urbs famosissima in regna Lechitarum*, ZOW 34, s. 187.
430. Wasilewski T. 1967, *Ostrów Lednicki*, SSS, t. 3, s. 554.
431. Wawrzyniak F. 1936, *Ostrów Lednicki*. Odczyt wygłoszony w dniu 5 lipca r. 1936 na poświęcenie schroniska Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego na Ostrowie Lednickim, Dziekanowice.
432. Weidhaas H. (1940), *Ein Denkmal karolingisch – wikingischer Baukunst im Piastischen Kernland*, „Zeitschrift des Deutschen Vereins für Kunstwissenschaft” 7, s. 225 - 248.
433. Wędzki A. 1965, *Ogólnopolska sesja historyczno-urbanistyczna w Poznaniu*, ZOW 31, s. 60.
434. Wędzki A. 1965, *Ostrów Lednicki, pow. Gniezno*, WN 9, s. 232.
435. Węsierski A. 1871, *List A. Węsierskiego z 1860 r. do Lelewela w Brukseli z rycinami*, „Sobótka” R. 3, nr 49 z 9 grudnia, s. 581 - 582.
436. Wicherkiewiczowa M. 1925, *Syryda Storrada* (w:) 900-ną rocznicę koronacji Bolesława Chrobrego. Odbitka z „Kurjera Poznańskiego”, Poznań, s. 101 - 102.
437. Wielkopolska. *Urzednicy wielkopolscy XII - XV wieku*, z. 1. 1985 (w:) *Urzednicy wielkopolscy XII - XV wieku*. Spisy. Red. A. Gąsiorowski, Wrocław - Warszawa - Kraków - Gdańsk - Łódź, s. 55, 139.
438. Wierciński A. 1970, *Terytorialne zróżnicowanie struktur antropologicznych w Polsce w okresie wczesnośredniowiecznym*=69, t. 1, s. 192, 194, 198 - 200. Wilke G., zob. Koła A., Wilke G., *Stan badań śródlądowej archeologii podwodnej w Polsce*=poz. 171. Wilke G., zob. Koła A., Wilke G., *Toruński ośrodek archeologii podwodnej. Potrzeby i perspektywy badawcze*=poz. 172.
439. Wilke G. 1983, *Methods of exploration and documentation applied in archaeological underwater research under the conditions of limited visibility on the relics of an early mediaeval bridge in Bobęcin (Pomerania) in 1977 - 1981*, Acta UNC. A 9, s. 50, 66. Wilke G., zob. Koła A., Wilke G., *Uwagi na marginesie pracy Zbigniewa Bukowskiego „Stan i perspektywy archeologicznych badań podwodnych w jeziorach i rzekach Polski”*=poz. 173. Wilke G., zob. Koła A., Wilke G., *Wstępne sprawozdanie z archeologicznych badań podwodnych przeprowadzonych na reliktach mostów wczesnośredniowiecznych w jeziorze Lednickim w latach 1982 - 1983*=poz. 174.
440. Witkowska A. (1952), *Wykaz nabytków Muzeum Archeologicznego w Poznaniu w roku 1950*, FAP 2, s. 303.
441. Wodziczko A., Krawiec F., Urbański J., 1938, *Pomniki i zabytki przyrody*

- Wielkopolski*. Wydawnictwo Okręgowego Komitetu Ochrony Przyrody na Wielkopolskę i Pomorze, z. 8, Poznań, s. 79.
442. Wojciechowska M. 1957, *Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk*, PZ 8 nr 9/10, s. 222.
443. Wojciechowska M. i Wojciechowski Z. 1946, *Polska Piastów, Polska Jagiellonów*, Poznań, s. 20.
444. Wojciechowski Z. 1939, *Polska nad Wisłą i Odrą w X wieku. Studium nad genezą Państwa Piastów i jego cywilizacji*. Pamiętnik Instytutu Śląskiego 10, Katowice, s. 59, 157.
Wojciechowski Z., zob. Wojciechowska M. i Wojciechowski Z., *Polska Piastów, Polska Jagiellonów*=poz. 443.
445. Wojciechowski Z. 1951, *Uwagi nad powstaniem Państwa Polskiego i Czeskiego*, PZ 7, nr 1/2, s. 143.
446. Wojciechowski Z. 1952, *Północna granica plemienna Wielkopolski i dalsze uwagi nad kształtowaniem się państwa Polan*, PZ 8, nr 7/8, s. 784.
447. Wojciechowski Z. 1953, *Wielkopolska i Kujawy kolebką państwa*, PZ 9, nr 9/10, s. 9 - 10, 11, 23, 25.
448. Wójcik Cz. 1983, *O martwicy wapiennej z kościoła w Mogilnie i z innych budowli romańskich Wielkopolski i Kujaw*. Materiały sprawozdawcze z badań zespołu pobenedyktynskiego w Mogilnie, z. 3. Biblioteka Muzealnictwa i Ochrony Zabytków. Seria B, t. 72, Warszawa, s. 46.
449. Wójcik Cz., Skibiński S. 1980, *Próba rozpoznania surowców skalnych zastosowanych w sklepieniach krypt romańskich w Mogilnie*. Materiały Sprawozdawcze z badań zespołu pobenedyktynskiego w Mogilnie, z. 2. Biblioteka Muzealnictwa i Ochrony Zabytków. Seria B, t. 60, Warszawa, s. 61, 64.
450. Wojtkowski A. 1928, *Historia Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu*. Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Poznaniu w latach 1857-1927, RTPNP 50, s. 256 - 257.
451. Wojtkowski A. 1938, *Bibliografia historii Wielkopolski*, t. 1, Poznań, s. 413 - 414.
452. Wojtkowski A. 1957, *Stulecie Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk*. Księga Pamiątkowa w stulecie Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, RH 23, s. 325 (zeszyt dodatkowy).
453. Wokroj F. 1951, *Średniowieczne czaszki męskie z Ostrowa Lednickiego*, Sp PAU 52, nr 6, s. 519 - 523.
454. Wokroj F. 1953, *Crania Polonica — wczesnośredniowieczne czaszki polskie z Ostrowa Lednickiego*, ZOW 22, s. 161 - 168.
455. Wokroj F. 1953, *Wczesnośredniowieczne czaszki polskie z Ostrowa Lednickiego*. Crania Polonica. Materiały i Prace Antropologiczne 1, Wrocław.
456. Wokroj F. 1958, *Badania terenowe poznańskiego i toruńskiego ośrodka antropologicznego*, „Człowiek w Czasie i Przestrzeni” 1, s. 101.

457. Woszczyk M. 1966, *Z badań cech płciowych miednic ludności piastowskiej z Ostrowa Lednickiego*, PAN 32, s. 73 - 79.
Woźniak G., zob. Powązka G., Woźniak G., *Antropologiczne opracowanie materiałów szkieletowych z Dąbrówki Kościelnej woj. Poznań* = poz. 351.
458. *Wprowadzenie*, 1971 (w:) *Sztuka polska przedromańska i romańska do schyłku XIII wieku* = poz. 88, s. 13.
459. Wrzesiński J. 1985, *Badania archeologiczne Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy w sezonie 1985*, BI ZM:OZ 159, s. 6 - 7.
460. Wrzosek A. 1932, *Ostrów Lednicki i jego znaczenie dla antropologii*, PAN 6, s. 65 - 76.
461. Wrzosek A. 1933, *Le cimetière dans l'île d'Ostrów du lac de Lednica ainsi que son importance pour l'anthropologie à la lumière des fouilles exécutées en 1932* (w:) *Bulletin International de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres. Classe de Philologie, Classe d'Histoire et de Philosophie*, Cracovie, s. 139 - 141.
462. Wrzosek A. 1933, *Cmentarzysko na Ostrowie Lednickim i znaczenie jego dla antropologii w świetle wykopalisk w r. 1932*, Sp PAU 38, nr 3, s. 35 - 36.
463. Wrzosek A. 1933, *O długo- i pośredniogłowych wczesnohistorycznych czaszkach polskich*, Sp PAU 38, nr 3, s. 39.
464. Wrzosek A. 1933, *Sur les crânes dolichocéphales et mésocephales polonais de la période protohistorique* = poz. 461.
465. Wrzosek A. 1933, *Wiadomości o pracach wykopaliskowych na Ostrowie Lednickim w 1933 r.*, PAN 7, s. 61 - 62.
466. Wrzosek A. 1934, *Prace wykopaliskowe na Ostrowie Lednickim w r. 1934*, PAN 8, s. 170 - 173.
467. Wrzosek A. 1934, *Sprawozdanie z prac wykopaliskowych na Ostrowie Lednickim w r. 1934*, Sp PAU 39, nr 9, s. 22 - 23.
468. Wrzosek A. 1934, *Wskaźnik szerokościowo-długościowy czaszek lednickich*, PAN 8, s. 56 - 60.
469. Wrzosek A. 1935, *Sprawozdanie z prac wykopaliskowych na Ostrowie Lednickim w r. 1935*, PAN 9, s. 131 - 133.
470. Wrzosek A. 1935, *Wczesnohistoryczna czaszka polska ze zrośniętym kręgiem szczytowym*, PAN 9, s. 74 - 79.
471. Wrzosek A. 1936, *Sprawozdanie z prac wykopaliskowych na Ostrowie Lednickim w r. 1935*, Sp PAU 41, nr 1, s. 35 - 36.
472. Wrzosek A. 1961, *Zabytki wczesnośredniowieczne z Ostrowa Lednickiego, pow. Gniezno*, FAP 12, s. 242 - 253.
473. Wrzosek A. i Ćwirko-Godycki M. 1933, *Szkielet ciężarnej niewiasty z X wieku wykopany na Ostrowie Lednickim*, PAN 7, s. 56 - 60.
474. Wrzosek A. i Ćwirko-Godycki M. 1933, *Wiadomości o pracach wykopaliskowych na Ostrowie Lednickim w r. 1933*, PAN 7, s. 61 - 62.

475. Wrzosek A. i Ćwirko-Godycki M. 1934, *Prace wykopaliskowe na Ostrowie Lednickim w r. 1934*, PAn 8, s. 170 - 173.
476. Wrzosek A. i Ostrowska I. 1938, *Asymetria w długości kończyn dolnych (na podstawie pomiarów kości udowych i piszczelowych)*, PAn 12, s. 167 - 171.
477. Wyrobisz A. 1984, *O „humanizacji studiów technicznych” i nauczaniu historii kultury materialnej*. Rec. skryptu Marii Wirskiej-Parachoniak pt.: *Wybrane zagadnienia z historii kultury materialnej dla studentów wyższych szkół technicznych*. Kraków 1983. (wyd.) Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, KHKM 32, s. 264.
478. Wysocka B., Kwiczala M. 1968, *Szlak Piastowski. Przewodnik*, Poznań.
479. *Z Archidiecezyi Gnieźnieńskiej*, 1845, „Gazeta Kościelna”, R. 3, nr 35 z 8 września, s. 283.
480. Zachwatowicz J. 1937, *Zarys dziejów architektury polskiej*, „Architektura i Budownictwo” 13, s. 101 - 103.
481. Zachwatowicz J. 1953, *Architektura* = poz. 114, s. 35.
482. Zachwatowicz J. 1956, *Architektura polska do połowy XIX wieku*, wyd. 2, Warszawa, s. 5 - 6.
483. Zachwatowicz J. 1961, *Polska architektura monumentalna w X i XI wieku*, KAU 6, s. 103 - 105, 110 - 112.
484. Zachwatowicz J. 1966, *Architektura polska*, Warszawa, s. 11 - 12.
485. Zachwatowicz J. 1970, *Architektura romańska w Polsce*. = poz. 69, t. 3, s. 267 - 268, 272, 273.
486. Zachwatowicz J. 1970, *Głos w dyskusji* = poz. 69, t. 3, s. 350.
487. Zachwatowicz J. 1971, *Architektura przedromańska w wieku X i pierwszej połowie wieku XI* = poz. 88, s. 72 - 78, 89 - 90.
488. Zajączkowski S. 1962, *Podziały plemienne Polski w okresie powstania państwa. Geografia plemienna ziem polskich* = poz. 119, s. 100, 102, 105, mapa.
489. Zakrzewski I. 1887, *Die Burgen Grosspolens*, „Posener Archaeologische Mittheilungen” z. 1, s. 7 - 13, tabl. V.
490. Zakrzewski I. 1887, *O grodach wielkopolskich*, „Zapiski Archeologiczne Poznańskie” z. 1, s. 5 - 11, tabl. V.
491. Zakrzewski S. 1922, *Mieszko jako budowniczy państwa polskiego*. Biblioteka Składnicy 1, Warszawa, s. 18, 33.
492. Zakrzewski S. (1925), *Bolesław Chrobry Wielki*, Lwów - Warszawa - Kraków, s. 130, 142.
493. Zakrzewski Z. 1933, *Le cimetière protohistorique et médiéval dans l'île d'Ostrów du lac de Lednica* = poz. 461, s. 141 - 144.
494. Zakrzewski Z. 1935, *Ogólne wyniki badań zabytków na Ostrowie Lednickim - II Zjazd Prehistoryków Polskich w Krakowie*. (streszczenie referatu, odbitka).
495. Zakrzewski Z., Godycki M. 1932, *Protokół VIII dorocznego zebrania Polskiego Towarzystwa Antropologicznego*, PAn 6, s. 114.

496. Ziemięcki T. 1879, Rec.: *Ruiny na Ostrowie Jeziora Lednicy. Studium nad budownictwem w przedchrześcijańskich i pierwszych chrześcijańskich wiekach w Polsce. Na podstawie badań wspólnie odbytych z Prof. Wł. Łuszczkiewiczem, źródłowo opracował i napisał Maryan Sokołowski* (Pamiętnik Akademii Umiejętności w Krakowie Wydział Filologiczny i Historyczno-Filozoficzny), Tom III Kraków 1876, p.p. 117 - 277, z trzema tablicami i drzeworytami w tekście, „Ateneum”, t. 1 z zbioru ogólnego t. 13, Warszawa, s. 593 - 607.
497. Zientara B. 1975, *Henryk Brodaty i jego czasy*, Warszawa.
Zientara B., zob. Ichnatowicz I., Mączak A., Zientara B., *Spółeczeństwo polskie od X do XX wieku* = poz. 138.
498. Ziółkiewicz T. 1938, *O asymetrii w długości kończyn górnych. (Na podstawie pomiarów kości ramiennych i promieniowych szkieletów pochodzących z wczesno-średniowiecznego cmentarzyska na Ostrowie Lednickim)*, PAn 12, 331 - 341.
499. Ziółkiewicz T. 1938, *O asymetrii kończyn górnych ludności wczesnohistorycznej pogrzebanej na Ostrowie Lednickim*, Sp PAU 43, nr 6, s. 218.
Ziółkiewicz T., zob. Ostrowska I. i Ziółkiewicz T., *Wzrost ludności polskiej w okresie piastowskim określony na podstawie szkieletów wczesnohistorycznych z Ostrowa Lednickiego* = poz. 339.
Ziółkiewicz T., zob. Ostrowska I. i Ziółkiewicz T., *Wzrost ludności polskiej w okresie piastowskim, określony na podstawie szkieletów wczesnohistorycznych z Ostrowa Lednickiego* = poz. 340.
500. Ziółkiewicz T. i Ostrowski J. 1968, *Filo- i ontogeneza bródki*, PAn 34, s. 71 - 77.
501. Ziółkiewicz T., Ostrowski J., Frankowska-Lenartowska M., Dągowska-Ziemiańska L. 1964, *Kąt gonialny i kąt rozwarcia trzonu żuchwy u człowieka w filogenezie*, PAn 30, s. 161 - 168.
502. Ziółkowska H. 1960, *Początki Państwa Polskiego. W tysiącletnią rocznicę. Komentarz do wystawy*, Warszawa, s. 24 - 26, 34.
503. Zysnarski R. 1978, *Stan zagospodarowania Szlaku Piastowskiego na tle generalnej koncepcji*, KW nr 3 (16), s. 7 - 8.
504. Żak J. 1960, *Poznański ośrodek archeologiczny wobec Tysiąclecia Państwa Polskiego*, ZOW 32, s. 210 - 211.
505. Żak J. 1966, *Uzupełnienie do inwentarza: wczesnośredniowieczne skarby srebrne Wielkopolski. Wczesnośredniowieczne skarby srebrne z Małopolski, Śląskā, Warmii i Mazur. Materiały. Polskie Badania Archeologiczne 12, Polskie skarby wczesnośredniowieczne 4. Inwentarze, Wrocław - Warszawa - Kraków*, s. 88.
506. Żak J. 1970, *Początki archeologii i prahistorii Wielkopolski (XIX wiek)*, StM DWP 10 (19), s. 13 - 14, 17.
507. Żak J. 1972, *Zarys dziejów poznańskiego ośrodka prahistorycznego. Problemy badań archeologicznych Polski północno-zachodniej. Materiały z Sesji*

- Naukowej zorganizowanej z okazji 50-lecia Katedry Archeologii Pradziejowej i Wczesnośredniowiecznej UAM Poznań, 20 - 21 listopada 1969 r., UAM Seria Archeologia 5, Poznań, s. 21, 25, 29, 31.
508. Żak J. 1973, *Prahistorial* (w:) Nauka w Wielkopolsce. Przeszłość i teraźniejszość. Studia i materiały. Red. G. Labuda przy współudziale: W. Jakóbczyka i S. Weymanna, Poznań, s. 240, 244, 248, 250.
509. [Żaki A.]. A.Z. 1951, *Konferencja sprawozdawcza Kierownictwa Badań nad początkami Państwa Polskiego*, ZOW 20, s. 68.
510. Żaki A. 1955, *Nowoodkryte ruiny budowli przedromańskiej na Wawelu*. Studia do Dziejów Wawelu, t. 1, Kraków, s. 99.
511. Żaki A. 1960, *Pierwsze zabytki budownictwa kamiennego w Przemysłu*, ZOW 26, s. 211.
512. Żaki A. 1961, *Wczesnopiastowskie budowle Przemysłu i problem ich konserwacji*, „Ochrona Zabytków” 14, s. 38 - 44.
513. Żaki A. 1962, *Przedromańskie palatium i rotunda w Przemysłu*, ZOW 28, s. 129.
514. Żurek J. 1953, *Najdawniejsza moneta polska i jej związek z Poznaniem*, ZOW 22, s. 55.
515. Żurowska K. 1960, *Rotunda wawelska w świetle nowych badań i odkryć archeologicznych*. Studia do Dziejów Wawelu, t. 2, Kraków, s. 438, 440.
516. Żurowska K. 1968, *Rotunda wawelska-studium nad centralną architekturą epoki wczesnopiastowskiej*. Studia do Dziejów Wawelu, t. 3, Kraków, s. 44 - 45, 52, 54 - 59, 72.
517. Żurowska K. 1983, *Studia nad architekturą wczesnopiastowską*. Prace z Historii Sztuki 17. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Warszawa - Kraków, s. 67, 82 - 85, 94, 97, 104 - 105, 109 - 110, 112 - 117, 119, 126, 165.
518. Żurowski K. 1952, *Z ostatnich odkryć na Ostrowie Lednickim*, ZOW 21, s. 106 - 109.
519. Żurowski K. 1952, *Ostrów Lednicki w świetle ostatnich badań archeologicznych*, AR 4, s. 424 - 436.
520. Żurowski K. 1953, *Sprawozdanie z badań wykopaliskowych na Ostrowie Lednickim w latach 1949 - 1951*, „Studia Wczesnośredniowieczne. Studia, materiały, sprawozdania” 2, s. 113 - 125.
521. Żurowski K. 1957, *Konstrukcje obronne wczesnośredniowiecznego Gniezna*, AP 1, s. 207.
522. Żurowski K. 1964, *Gniezno au début de l'époque féodale*. Recherches archéologiques, APol. 6, s. 214.
523. Żurowski K. 1969, *Badania nad relikdami architektury kamiennej w Wielkopolsce*, AP 13, s. 384, 394 - 396.
524. Żurowski K. 1970, *Archäologische Untersuchungen der romanischen Sakralarchitektur in Gniezno*=poz. 69, t. 3, s. 287.
525. Żurowski K. 1975, *Uwagi na temat interpretacji źródeł archeologicznych*

z Ostrowa Lednickiego, pow. Gniezno, Acta UNC.A 5, s. 227 - 239. Rec. Hensel W. 1976, SIAn 25, s. 312.

Żurowski K., zob. Mikołajczyk G., Żurowski K., *Wyniki badań archeologicznych w katedrze gnieźnieńskiej w 1958 roku*=poz. 293.

526. Żurowski T. 1953, *Konserwatorska nienaruszalność w pracach wykopaliskowych*, ZOW 22, s. 60.
527. Żurowski T. 1957, Rec. Witold Dalbor, *Wczesnośredniowieczny gród w Gnieźnie*, „Światowit”, t. 21: 1955, s. 161 - 246, 53 ryc., 2 plansze, AP 1, s. 270, 272.